

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

SPRÁVA O ČINNOSTI

ZA ROK 2011

M A R E C 2012

1 KOMENTÁR K ČINNOSTI

1.1 Dozorná činnosť

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi je súčasťou orgánov štátnej banskej správy podľa § 38 ods. 1 písm. c) bod 5. zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Ako štátny orgán môže preto konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V rámci plnenia vytýčených úloh štátnej správy vykonáva hlavný dozor nad dodržiavaním právnych predpisov uvedených v § 39 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Obvod pôsobnosti je presne vymedzený v § 1 písm. e) vyhlášky MH SR č. 333/1996 Z.z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov.

Pre plnenie úloh štátnej banskej správy boli prijaté úlohy určené v Pláne hlavných úloh na rok 2011. V rámci plnenia týchto úloh boli v organizáciách uskutočnené prehliadky objektov, zariadení a pracovísk, pri ktorých bolo kontrolované dodržiavanie banských a súvisiacich predpisov a ostatných všeobecne záväzných predpisov. Z vykonaných kontrol bolo napísaných celkom 57 zápisníc. Pri týchto kontrolách bolo rámci plnenia hlavných úloh vydaných 16 záväzných príkazov.

Obvodní banskí inšpektori v rámci výkonu hlavného dozoru mimo hlavných úloh vykonávali ďalšie prehliadky objektov, zariadení a pracovísk, pri ktorých bolo kontrolované dodržiavanie banských a súvisiacich predpisov a ostatných všeobecne záväzných predpisov, vrátane predpisovo bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, používania výbušnín na trhacie a ohňostrojné práce a bezpečnosti technických zariadení. Z týchto kontrol bolo vyhotovených celkom 65 zápisníc a vydaných 6 záväzných príkazov.

Obvodný banský úrad aktívne pôsobil aj v legislatívnom procese, najmä v oblasti pripomienkovania všeobecne záväzných právnych noriem.

Jednou zo základných úloh obvodného banského úradu je dôsledné vykonávanie a uplatňovanie svojich kompetencií v súlade s platnými právnymi predpismi. Úlohy obvodných banských úradov v odvetví baníctva sa sústreďujú okrem povoľovacej činnosti a dozornej činnosti v oveľa väčšej miere aj na prevenciu úrazovosti, ďalej na oblasť poradenskej, konzultačnej a informačnej činnosti nielen pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, ale aj pri výrobe a používaní výbušnín.

V roku 2011 Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves vykonával dozor v 56 organizáciách, ktoré vykonávajú banskú činnosť a dobývanie ložísk nevyhradeného nerastu, alebo zabezpečujú ochranu nerastného bohatstva a v 94 prevádzkach týchto organizácii pri ťažbe, likvidácii a zabezpečovaní baní a lomov, pri otvárke a príprave dobývania podzemným spôsobom a pri úprave a zušľachtňovaní súvisiacich s dobývaním výhradných ložísk a ložísk nevyhradeného nerastu. Z týchto organizácií vykonáva aktívnu ťažbu podzemným spôsobom 6 organizácii a 35 povrchovým spôsobom. Organizácia VSK MINERAL, s.r.o. Košice vykonáva ťažbu na štyroch výhradných ložiskách a v ďalších troch, kde uplynulo povolenie na banskú činnosť rieši strety záujmov pre obnovenie činnosti. Dve organizácie vykonávali v predchádzajúcom roku zabezpečenie banských diel v podzemí (Siderit, s.r.o. Nižná Slaná a VSH, a.s. Turňa nad Bodvou – baňa Fortuna Gemerská Hôrka). Organizácia KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen vykonáva dobývanie na troch výhradných ložiskách

a organizácia ŠTRKOTREND, s.r.o. Stará Ľubovňa vykonáva ťažbu na dvoch ložiskách nevyhradeného nerastu a to stavebného kameňa a štrkopieskov.

Okrem toho bolo dozorovaných 95 právnických a fyzických osôb, ktorí vykonávajú inú banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, ako je dobývanie nerastov, najmä používajú výbušniny na trhacie a ohňostrojné práce, vykonávajú hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum, revíziu činnosť na technických zariadeniach, projektujú a navrhujú objekty, zariadenia a práce, ktoré sú súčasťou banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, vykonávajú strojársku výrobu určenú pre banskú činnosť a vykonávajú inú činnosť upravenú zákonom č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Časť dozornej činnosti je realizovaná v organizáciách, ktoré vykonávajú likvidáciu banských diel a zariadení v rámci útlmového programu.

Zoznam organizácii a prevádzok je uvedený v prílohe č. 49

1.2 Inšpekčná činnosť

V roku 2011 bolo vykazaných v rámci externej činnosti 246 inšpekcií, na ktorých sa podieľali 6 inšpektori a predseda úradu. Podiel inšpekcií podľa jednotlivých nerastov je takýto: rudy 21 (8,5 %), magnezit 52 (21,2 %) stavebný kameň 34 (13,8 %), štrkopiesky a piesky 21 (8,5 %) , tehliarske suroviny 1 (0,4), vápenec 19 (7,7 %), ostatné suroviny 29 (11,8 %), iné 63 (25,6 %) a prierezové 6 (2,5 %).

Z celkového fondu pracovného času bolo na inšpekcie vyčerpané 294 dní, čo predstavuje priemerne na jednu inšpekciu 1,2 dňa.

1.3 Sankcie

Za porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov bolo v rámci blokových konaní riešených celkom 8 fyzických osôb.

V správnom konaní v roku 2011 bola rozhodnutím uložená pokuta organizácii Slovenské magnezitové závody, akciová spoločnosť Jelšava, Teplá Voda 671, Jelšava za zistené porušenia pri vyšetrowaní závažného pracovného úrazu Ondreja Vrbiara, pri ktorom nastala smrť a organizácii SABAR, s.r.o., Pod Stožkami 10, Markušovce za zistené porušenia pri vyšetrowaní závažného pracovného úrazu Bohuša Vatrta.

Do štátneho rozpočtu boli odvedené nasledovné finančné prostriedky:

pokuty uložené v blokovom konaní	260,- €
pokuty uložené v správnom konaní	4 500,- €
Spolu	4 760,- €

Na základe zistených nedoplatkov úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty boli vyrubené a na účet pokút zaplatené penále takto:

penále z nedoplatkov úhrady za dobývacie priestory	377,08,- €
penále z nedoplatkov úhrady za vydobyté nerasty	207,53,- €
Spolu	584,61,- €

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v rámci uplatňovania zákonných kompetencií odviedol do Štátneho rozpočtu celkom 5 344,61,- € z pokút a penále.

1.4 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

V kapitole 4.1.1

1.5 Niektoré aktuálne riešené problémy

Medzi najpálčivejšie problémy, ktoré Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi musel v roku 2011 riešiť, patrila situácia v organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná. V marci 2011 bolo tejto organizácii nariadené, aby vzhľadom na existenciu reálnej možnosti ukončenia dodávok elektrickej energie do tejto organizácie, boli vykonané také opatrenia, ktorých realizáciou sa vylúči možnosť vzniku nepredvídateľných udalostí, ktoré môžu viesť k poškodeniu životného prostredia, verejného záujmu alebo bezpečnosti a zdravia zamestnancov, resp. nezúčastnených fyzických alebo právnických osôb. Organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná sa napriek vynaloženému úsiliu a uskutočnených rokovaní nepodarilo zaistiť pokračovanie vykonávania banskej činnosti - otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska v dobývacom priestore „Nižná Slaná“ po termíne 08.09.2011, ktorý určuje koniec platnosti rozhodnutia Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi o povolení banskej činnosti pri zabezpečení hlavných banských diel v uvedenom dobývacom priestore. Táto organizácia dňom 01.06.2011 nemala zodpovedného zamestnanca, zodpovedného za odborné a bezpečné riadenie banskej činnosti a reálne hrozilo, že táto organizácia stratí banské oprávnenie. Preto Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi nariadil tejto organizácii, aby vypracovala hydrogeologickú štúdiu zatápania bane a následne Plán likvidácie hlavných banských diel, ktorý mal túto štúdiu zohľadniť. Po odpojení elektrickej energie došlo koncom roka k zatápaniu podzemia. Povrchovú časť banskej prevádzky jej dovedajší majiteľ predal spoločnosti MIVIX-X, s.r.o., ktorá túto časť zlikvidovala bez potrebných povolení, za čo jej Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v správnom konaní uložil pokutu. povrchovú časť a požiadala o túto činnosť.

V roku 2011 bola predsedom Hlavného banského úradu zriadená poradná komisia, ktorej predmetom činnosti má byť vykonanie kontroly postupu vyšetrovania mimoriadnej udalosti – požiaru a následného explozívneho vyhorenia plynov s následkom smrteľných pracovných úrazov 20 zamestnancov, ku ktorej došlo 10.8.2009 v organizácii Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ťažobnom úseku Baňa Handlová.

Štátny podnik Vodohospodárska výstavba, š.p. vykonáva odborný technicko-bezpečnostný dohľad nad vodnými stavbami, ktorý je zameraný na zisťovanie technického stavu vodných stavieb, ktorých poškodenie môže spôsobiť ohrozenie priľahlého územia, životov ľudí a majetku najmä uvoľnením vzdúvanej alebo zadrživanej vody. Vykonáva sa sledovaním bezpečnosti a stability vodných stavieb, predovšetkým pozorovaním a meraním ich deformácií, priesaku vôd a analýzou výsledkov s cieľom včas zistiť ohrozenie bezpečnosti a prevádzkyschopnosti vodnej stavby, upozorniť na takéto riziko a navrhnúť potrebné opatrenia na zabezpečenie nápravy. Na základe práce tohto podniku bolo v roku 2011 Mestským úradom v Krompachoch zvolané pracovné rokovanie, za účelom zaistenia bezpečného stavu odkaliska „Slovinky“. Boli prijaté preventívne bezpečnostné opatrenia, ktoré však narážali na prekážku ich realizovateľnosti z dôvodu absencie súčinnosti vlastníka tejto vodnej stavby.

V roku 2011 sa v lokalite Nová Štôľňa nezopakovala mimoriadna situácia náhleho a nekontrolovaného výtoku banských vôd. Situácia je zatiaľ riešená prechodnými technickými opatreniami, pričom Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi aktívne podporoval úsilie mesta Spišská Nová Ves na definitívne vyriešenie situácie v tejto lokalite.

V rámci pripomienkových konaní Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi sa aktívne podieľal sa posudzovaní niektorých všeobecne záväzných právnych noriem ako i interných predpisov.

Obvodní banskí inšpektori tunajšieho úradu realizujú zámery Ministerstva hospodárstva SR a Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici prostredníctvom hlavných úloh v schválenom Pláne hlavných úloh a prostredníctvom zákonných kompetencií. Súčasne sa aktívne podieľajú na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín. Nezanedbateľnou súčasťou činnosti úradu je odovzdávanie poznatkov a skúseností širokej baníckej verejnosti prostredníctvom poradenskej činnosti. Pri výkone hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky banský úrad pôsobí jednak ako nástroj kontroly, ktorý sa riadi ustanoveniami príslušných právnych predpisov pojednávajúcich o ukladaní sankcií za zistené porušovanie príslušných právnych predpisov a jednak ako výchovný nástroj pri rozširovaní právneho povedomia zamestnancov organizácií v tejto oblasti. Táto činnosť štátneho odborného dozoru je vzhľadom k počtu závažných pracovných úrazov potrebná. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v rámci výkonu hlavného dozoru využíva príležitosti na podávanie informácií o nových právnych predpisoch v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, ako jeden z najjednoduchších ale zároveň najdôležitejších a najúčinnějších spôsobov prevencie.

1.6 Overovanie odbornej spôsobilosti

Odborná spôsobilosť podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom bola overená pred komisiou obvodného banského úradu u 14 uchádzačov, ktorí požiadali o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

Na základe úspešne vykonaných skúšok boli vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa jednotlivých funkcií takto:

- vedúci bane	1
- vedúci lomu s ročnou ťažbou nižšou ako 500 000 ton	1
- vedúci lomu s ročnou ťažbou vyššou ako 500 000 ton	0
- vedúci pracovník na riadenie inej BČ a ČVBS	3
- projektant	3
- pracovník určený na plnenie úloh na úseku BOZP a bezpečnostný technik	1
- pracovník určený na riadenie likvidácie závažných prevádzkových nehôd	8

V uplynulom roku bolo vydaných 15 osvedčení strelmajstrov a preskúšaných 10 strelmajstrov.

1.7 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi aktívne vstupoval do riešenia niektorých problémov, s ktorými sa vo svojej praktickej činnosti stretávali organizácie združené v Slovenskom združení výrobcov kameniva, Slovenskej banskej komore, Slovenskej baníckej spoločnosti a Slovenskej spoločnosti pre trhacie a vŕtacie práce. Dobrá spolupráca bola s Baníckym cechom v Rudňanoch, Baníckym spolkom „SPIŠ“ a inými odbornými a stavovskými organizáciami.

Už tradične sa rozvíjala dobrá spolupráca s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, v ktorých má obvodný banský úrad zákonné kompetencie.

V oblasti ochrany nerastného bohatstva úrad spolupracoval s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky odborom geologického práva a zmluvných vzťahov.

Vzhľadom k účinnosti zákona č. 136/2010 Z.z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na obvodných úradoch.

Pri kontrolách predaja pyrotechnických výrobkov bola spolupráca s Hasičským a záchranným zborom Spišská Nová Ves a so Slovenskou obchodnou inšpekciou.

1.8 Medzinárodná spolupráca

V roku 2011 sa zástupca Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi zúčastnil Medzinárodnej konferencie „INCO 2011 – Ťební zařízení v hlubinných dolech“, ktorá sa uskutočnila v dňoch 31.8. až 02.9.2011 v Karlovej Studánke. Účasť bola vykonaná v osobnom voľne obvodného banského inšpektora z dôvodu už avizovaného znižovania nákladov na bežné výdavky.

V uvedenej oblasti zabezpečuje a koordinuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti štátnej banskej správy MH SR podľa § 39a zákona SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

1.9 Prednášková činnosť

Prednášková činnosť je sústredená do rôznych foriem školení a kurzov, kde inšpektori úradu prednášajú problematiku banských predpisov hlavne predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a bezpečnosti prevádzky.

V rámci odborného seminára „Nerastné suroviny a bezpečnosť práce a prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom“ konaného v dňoch 05.05. až 06.05.2011 boli odprednášané témy pre priamo riadiacich technicko-hospodárskych zamestnancov pôsobiacich v organizáciách podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy so zameraním na aplikáciu banských a súvisiacich predpisov pojednávajúcich o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri využívaní nerastných surovín v rámci banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom.

Ďalej sa inšpektori Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi aktívne zapojili do odborných seminárov organizovaných Hlavným banským úradom, Základnou organizáciou Slovenskej baníckej spoločnosti ZZ Košice, Základnou organizáciou Slovenskej baníckej spoločnosti pri Obvodnom banskom úrade v Košiciach.

Obvodní banskí inšpektori si rozširovali odborné vedomosti účasťou na odborných seminároch a konferenciách v Demänovskej doline, so zameraním na „Nerastné suroviny a životné prostredie“, vo Vysokých Tatrách, so zameraním na „Nové prostriedky a pomôcky trhacej techniky a legislatívne zmeny v oblasti výbušnín“.

Aktívu vedúcich likvidácií havárií, ktorý usporiadala Hlavná banská záchranná stanica vo Vyšnej Boci sa zúčastnil aj zástupca Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi.

Traja inšpektori sa zúčastnili semináru „História, súčasnosť a budúcnosť baníctva na Spiši“, ktorý zorganizoval Banícky spolok „SPIŠ“.

2 ORGANIZÁCIA A ČINNOSŤ ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY

2.1 Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi

Sídlo:

Markušovská cesta 1, 052 80 Spišská Nová Ves

Kontakt:

Tel.: 053/442 52 56, 053/418 2911

Fax: 053/442 55 68

e – mail: obusnv@obusnv.sk

Predseda úradu:

Ing. Antonin Baffi

Referát ekonomicko – prevádzkový:

Kludia Fifiková

Anna Borzová

Oddelenie ochrany a využívania nerastných surovín a výbušnín:

Ing. Michal Kapusta, vedúci oddelenia

Ing. Zuzana Pažitná, obvodný banský inšpektor

Ing. Mária Hamráčková, obvodný banský inšpektor

Ing. Viliam Hosa, obvodný banský inšpektor

Oddelenie banskej bezpečnosti:

Ing. Vincent Spišák, vedúci oddelenia

Ing. Milan Bencko, obvodný banský inšpektor

2.2 Bansko-správna činnosť

2.2.1 Správne úkony

V roku 2011 bolo na Obvodnom banskom úrade Spišská Nová Ves vykonaných spolu 6627 správnych úkonov. Tieto úkony sa vykonávali v organizáciách podliehajúcich hlavnému dozoru v obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi.

Vo vykázanych správnych úkonoch nie je zahrnutá poradenská činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, ktorá je poskytovaná na základe zásad výkonu poradenstva o bezpečnosti pri práci poskytovaného organizáciám. V týchto úkonoch nie sú zahrnuté tie správne úkony, ktoré boli vykonávané vo vzťahu k pracovnému pomeru štátnych zamestnancov, zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme, výberové konania na voľné štátnozamestnanecké miesta ako aj úkony vo vzťahu k štátnemu rozpočtu a k EÚ. Na jedného obvodného banského inšpektora to predstavuje takmer 947 správnych úkonov.

V priebehu roka 2011 boli okrem výkonu hlavného dozoru vykonané aj iné správne úkony, z ktorých boli spísané zápisnice. Konania sa týkali najmä povoľovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom, trhacích prác malého rozsahu a trhacích prác veľkého rozsahu, overovaní odbornej spôsobilosti a preskúšaní, ako aj pojednávaní v spojení so šetrením sťažností, podávania informácií a iných oznámení.

2.2.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky a prvostupňové rozhodnutia na úseku výbušnín

Na úseku povoľovania trhacích prác a skladov výbušnín neboli riadne ani mimoriadne opravné prostriedky.

2.2.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie, správne poplatky

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 32b ods. 1 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov vykonával správu úhrad za dobývacie priestory a za vydobyté nerasty. Pri svojej práci v tejto oblasti využíval ustanovenia príslušných právnych noriem pojednávajúce o sadzbách úhrady, spôsobe výpočtu, platenia, evidencie a vysporiadania preplatkov a nedoplatkov úhrad, najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 50/2002 Z.z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov a kvapalín v znení neskorších predpisov.

Za dobývacie priestory bolo v roku 2011 poukázané na príslušný účet 36 513,32 €. Do štátneho rozpočtu bolo za rok 2011 odvedených 7 302,82 € a zostatok vo výške 29 210,50 € bol príjmom obcí, v katastrálnych územiach ktorých sa ten ktorý dobývací priestor nachádza.

Za vydobyté nerasty bolo v roku 2011 poukázané na príslušný účet nasledovne:

Počiatkový stav k 01.01.2011 111 040,33 €

Príjem	491 133,44 €
Prevod do envirofondu	477 446,33 €
Zostatok k 31.12.2011	124 727,44 €

2.2.4 Správne poplatky

Za vykonané správne úkony bolo v roku 2011 vybratých spolu 4 854,50 €. Najviac finančných prostriedkov bolo zaplatených podľa sadzobníka úhrad zákona č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov nasledovne:

a) 2349,-€ podľa položky 186 písm. a) až písm. c) za vykonanie skúšky na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa banských predpisov, za vydanie osvedčenia, overenia alebo oprávnenia o spôsobilosti na vykonávanie odbornej činnosti osobou podľa banských predpisov alebo potvrdenia o úspešnom zložení skúšky a za predĺženie platnosti osvedčenia alebo oprávnenia vydaného podľa písmena b) vrátane opakovaného preskúšania, čo predstavuje viac ako 48 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,

b) 532,-€ podľa položky 189 písm. b) a písm. c) za vydanie odborného vyjadrenia (stanoviska) podľa osobitných predpisov okrem miestneho zisťovania k projektovej dokumentácii stavieb a k stavbe, k zariadeniu, čo predstavuje viac ako 10 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,

c) 460,50,-€ podľa položky 175 písm. a) až písm. f) za vydanie rozhodnutia o povolení banskej činnosti, zmena rozhodnutia a vydanie rozhodnutia o predĺžení doby platnosti rozhodnutia podľa písm. a), vydanie banského oprávnenia, vydanie výpisu z banského registra, čo predstavuje viac ako 9 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,

d) 396,-€ podľa položky 9 za miestne zisťovanie, ak je nariadené podľa osobitných predpisov alebo sa koná z podnetu účastníka konania, čo predstavuje viac ako 8 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov.

3 BANSKO-HOSPODÁRSKY VÝVOJ

3.1 Uhlie

Dobývanie uhlia sa v úradnom obvode navykonáva.

3.2 Ropa a zemný plyn

Ťažba ropy a zemného plynu sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.3 Rudy

Na organizáciu SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná bol dňa 26.11.2008 rozhodnutím Okresného súdu Košice vyhlásený konkurz podľa zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto sa ťažba

v roku 2011 nevykonávala, ale na základe rozhodnutia Obvodného banského úradu č. 549-1709/2011 z 03.08.2011 bola organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná povolená banská činnosť pri likvidácii hlavných banských diel v dobývacom priestore „Nižná Slaná“.

V spoločnosti SABAR, s.r.o. Markušovce sa dobývanie sideritových rúd nevykonávalo, ťažila sa len barytová surovina.

Likvidačné a zabezpečovacie práce boli vykonávané organizáciou Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves na ložisku Slovinky, Rudňany a Gelnica. Táto organizácia zabezpečovala aj likvidáciu následkov bývalej banskej činnosti a prejavov na povrchu, ktoré ohrozovali verejný záujem v katastri obce Licince a vykonávali pravidelnú údržbu odtokových ciest banských vôd štôlne Augusta Rožňava.

3.4 Nerudné suroviny

3.4.1 Magnezit

Celková ťažba v organizácii Slovenské magnezitové závody, a.s. Jelšava v roku 2011 predstavovala výšku 1068,3 kt, čo je oproti roku 2010 menej o 9,0 kt, t.j. o 0,8 %.

V organizácii Slovmag, a.s. Lubeník sa celkovo vytťažilo 113,7 kt magnezitovej suroviny, čo je oproti roku 2010 menej o 21,1 kt, t.z. o 15,7 %. Okrem ťaženej suroviny z ložiska sa v úpravni, v hydrocyklónovej linke, spracovávala aj surovina z odvalu tejto organizácie v množstve 3,81 kt.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa vytťažilo 10,8 kt magnezitovej suroviny, čo predstavuje oproti roku 2010 zvýšenie ťažby o 1,4 kt – t.z. 14,9 %.

Celkovo bolo v úradnom obvode vytťažené 1092,8 kt magnezitovej suroviny, bez suroviny ťaženej z odvalu (3,81 kt), čo spolu predstavuje exploataciu 1196,6 kt. Oproti roku 2010, keď bolo vytťažené a z odvalu odobraté 1221,5 kt, predstavuje exploatacia magnezitu zníženie o 24,9 kt, t.z. 2,0 %, pri zníženom počte zamestnancov o 13 osôb.

V organizáciách, ktoré ťažia magnezit došlo v roku 2011 k oživeniu odbytu aj pri klesajúcej zmennosti, čo sa prejavilo zvýšením produktivity práce. Bolo vyrobené 751,7 kt koncentrátu, čo predstavuje nárast oproti roku 2010 o 101,6 kt.

3.4.2 Soľ

Dobývanie soli sa v úradnom obvode navykonáva.

3.4.3 Stavebný kameň

V roku 2011 bolo vytťažené 1656,0 kt stavebného kameňa (v roku 2010 1494,8 kt) čo predstavuje zvýšenie ťažby oproti roku 2010 o 161,2 kt. Počet zamestnancov pri ťažbe stavebného kameňa vzrástol len mierne o dvoch zamestnancov. Najväčší podiel na dosiahnutej úrovni ťažby majú organizácie KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen, ktorá

v dobývacom priestore „Husiná“ pri dobývaní čadiča vyťažila 393,9 kt tohto nerastu a v lome Olcava 373,0 kt a organizácia VSK MINERAL, s.r.o. Košice, ktorá vyťažila v lome Grétla 323,5 kt suroviny s podielom 65,8 % na celkovej ťažbe tejto organizácie.

V 10 prípadoch je ťažba vykonávaná v dobývacích priestoroch (výhradné ložisko nevyhradeného nerastu) a v 10 prípadoch ide o dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu.

V hodnotenom roku sa pokračovalo s prípravnými prácami pri otvárke nového lomu granitu – žuly v dobývacom priestore „Mokrú Lúka“ organizáciou VSK MINERAL, s.r.o. Košice a taktiež sa vykonávali prípravné práce na obnovení ťažby v dobývacom priestore „Husiná I.“.

Tendencia ťažby zostala v roku 2011 vyrovnaná a je viazaná na výstavbu diaľnic v jednotlivých regiónoch.

3.4.4 Štrkopiesky a piesky

Celková ťažba štrkopieskov a pieskov v roku 2011 dosiahla objem 845,0 kt, oproti roku 2010 – 675,7 kt materiálu, ide o zvýšenie o 169,3 kt (25,1%) pri zvýšení počtov zamestnancov o 14.

Najväčšou ťažobnou organizáciou z pohľadu množstva vyťaženej suroviny v úradnom obvode je organizácia Štrkopiesky Batizovce, s.r.o., ktorá vyťažila 373,0 kt štrkopieskov, s 44,1 % podielom. Ťažba bola vykonávaná z ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov Batizovce II. Na tomto ložisku súčasne vykonáva ťažbu aj organizácia Agrostav Poprad, s.o.d., ktorá v roku 2011 vyťažila 131,2 kt suroviny, takže z ložiska bolo spolu vyťažené 504,2 kt. Ťažba na ložisku v priebehu roka korešpondovala s ťažbou uvádzanou v Pláne využívania ložiska.

3.4.5 Tehliarske suroviny

Ťažba tehliarskej suroviny je povolená v rámci úradného obvodu len v dobývacom priestore „Behynce“ organizáciou Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec. V roku 2010 vzhľadom na dostatočné zásoby na medziskládke sa ťažba nevykonávala. V ostatných dobývacích priestoroch nie je dobývanie povolené.

3.4.6 Vápence

3.4.6.1 Vápence a cementárske suroviny

Ťažba vápencov a cementárskych surovín sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.4.6.2 Vápence pre špeciálne účely

Ťažba vápencov pre špeciálne účely sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.4.6.3 Vápence vysokopercentné

Objem ťažby vysokopercentných vápencov poklesol v roku 2011 na hodnotu 427,4 kt (v roku 2010 – 558,5 kt), čo je zníženie o 131,1 kt. Vyťažené množstvo je závislé na vnútroorganizačných opatreniach v organizácii Carmeuse Slovakia, s.r.o. Slavec, pričom hlavná časť ťažby je vykonávaná v lome „Včeláre“. V organizácii Calmit spol. s r.o. Bratislava je ťažba organizovaná v jednotlivých prevádzkach v rámci SR podľa potrieb tejto organizácie a v súlade s dokumentáciou.

Vyťažený materiál sa spracovával na mobilných drviacich a triediacich zariadeniach, bez využitia stabilných drviacich liniek z dôvodu zvýšenia vyťažnosti frakcii pre výrobu vápna.

3.5 Ostatné suroviny

Ťažbu mastenca na ložisku Mútnik, ktorú vykonávala organizácia Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2011 nevykonávala.

V dobývacom priestore „Spišské Podhradie – Dreveník“ sa v roku 2011 vyťažilo 68,0 kt travertínu (v roku 2010 107,0 kt), čo predstavuje zníženie ťažby oproti roku 2010 o 39,0 kt. Z tohto množstva však bolo pre ušľachtilú kamenársku výrobu (bloky) vyťažené len 344,3 m³, t.z. 860,7 ton predstavuje stavebný materiál. V uvedenom množstve nie je zahrnutá ťažba materiálu z haldy v objeme 63,4 kt, ktorý bol použitý v rámci výstavby diaľnice. Táto ťažba bola vedená v evidencii v predchádzajúcich obdobiach.

Ťažba sadrovca a anhydritu v dobývacom priestore „Spišská Nová Ves“ organizáciou Východoslovenské kameňolomy, a.s. Spišská Nová Ves v bani „Mária“ v Novoveskej Hute predstavovala objem 88,0 kt, čo je zvýšenie oproti roku 2010 o 1,0 kt a na ložisku Šafárka (dobývací priestor „Spišská Nová Ves I“) sa v roku 2011 vyťažilo 55,0 kt. V roku 2010 sa na tomto ložisku neťažilo z dôvodu odbytových možností tejto organizácie.

Organizácia Intocast Slovakia, a.s. so sídlom v Košiciach – Šaci vyťažila z ekologicky záťažového odvalu v Hnúšti 8,0 kt nevyhradeného nerastu – brucitu (v roku 2010 - 7,4 kt).

4 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

4.1. VÝVOJ PRACOVNEJ ÚRAZOVOSTI

V roku 2011 bolo v organizáciách podliehajúcich hlavnému dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 25 pracovných úrazov. Pri porovnaní pracovnej úrazovosti s rokom 2010, bol v roku 2011 zaznamenaný rapídny pokles v početnosti registrovaných pracovných úrazov, pretože v roku 2010 bolo zaregistrovaných 50 pracovných úrazov.

V roku 2011 nebol zaregistrovaný smrteľný pracovný úraz, boli zaregistrované 2 prípady ťažkej ujmy na zdraví a boli zaznamenané 2 závažné pracovné úrazy z titulu skutočnej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní. Uvedené 2 prípady boli ošetrovujúcim lekárom

preklasifikované na závažné pracovné úrazy až v čase, keď skutočná dĺžka pracovnej neschopnosti presiahla 42 dní.

Z celkového počtu 25 pracovných úrazov zaregistrovaných v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi pripadá 14 pracovných úrazov (čo je 56,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na SMZ, a.s. Jelšava, 4 pracovné úrazy (čo predstavuje 16,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na organizáciu SLOVMAG, a.s. Lubeník, 3 pracovné úrazy (čo predstavuje 12,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na organizáciu SABAR, s.r.o. Markušovce a 4 pracovné úrazy (čo predstavuje 16,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na ostatné organizácie.

4.1.1. Závažné pracovné úrazy a havárie

V roku 2011 boli zaregistrované 4 závažné pracovné úrazy. Závažný pracovný úraz s ťažkou ujmom na zdraví bol zaregistrovaný v organizácii SMZ, a.s. Jelšava a jeden prípad bol zaregistrovaný v organizácii KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen v lome Olcnavá. Závažné pracovné úrazy z titulu skutočnej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní boli zaznamenané po 1 prípade v organizácii SMZ, a.s. Jelšava a SLOVMAG, a.s. Lubeník.

4.1.2. Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov

Pri analýze zdrojov pracovných úrazov za rok 2011 možno konštatovať, najčastejším zdrojom pri pracovných úrazoch bolo v skupine č. č. IV - pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádu osôb celkom 8 krát. Na druhom mieste je skupina č. V - materiál, bremená, predmety celkom 7. Na treťom mieste je spoločne skupina č. II – zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky a skupina č. III - stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné po 3 prípady. V skupine č. I – dopravné prostriedky a v skupine č. VI. náradie, nástroje, ručne ovládané strojčky a prístroje boli zaznamenané po 2 prípady.

V roku 2010 bola na prvom mieste skupina č. V – 21 prípadov, na druhom mieste skupina č. IV – 13 prípadov a na treťom mieste spoločne skupina č. I a skupina č. III – po 5 prípadov.

Pri analýze príčin pracovných úrazov v roku 2011 došlo možno konštatovať, že na prvom mieste je príčina skupiny č. 12 – nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon celkom 13 krát, čo je 52,00 %. Na druhom mieste je príčina skupiny č. 1 – chybný alebo nepriaznivý stav zdroja pracovného úrazu (nie pracoviska) 7 krát, čo je 28,00 %. Na treťom mieste je príčina skupiny č. 8 – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v nebezpečnom priestore 2 razy, čo je 8,00 %.

V roku 2010 bola na prvom mieste príčina skupiny č. 12 s 25 prípadmi, na druhom mieste skupina č. 1 - 18 krát, a na treťom mieste príčin bola skupina č. 8 s 3 úrazmi.

Podľa dĺžky praxe bolo najviac pracovných úrazov v roku 2011 zaregistrovaných u zamestnancov s praxou od 1 do 5 rokov s počtom 11 úrazov, čo predstavuje 44,00 %, na druhom mieste skupina zamestnancov s praxou od 10 do 15 rokov s počtom 4 úrazy, čo predstavuje 16,00 % z celkového počtu úrazov a na treťom mieste skupina zamestnancov

s praxou od 15 – 20 rokov, kde bolo zaregistrované 3 úrazy, čo predstavuje 12,00 % z celkového počtu úrazov.

Podľa veku zamestnancov je najväčšia úrazovosť v skupinách vo veku od 35 – 40 rokov (8 úrazov, 32,00 %), vo veku od 50 – 60 rokov (6 úrazov a 24 %), od 45 – 50 rokov (5 úrazov, 20,00 %), potom nasleduje spoločne skupina vo veku 25 – 30 rokov a skupina vo veku 40 – 45 rokov (po 2 úrazy a po 8 %).

Tabuľka č. 1

Prehľad všetkých pracovných úrazov podľa praxe a veku zamestnancov:

Prax	Do 1r	1-5r	5-10r	10-15r	15-20r	20-30r	nad 30r	spolu
Počet	1	11	2	4	3	2	2	25
%	4,00	44,00	8,00	16,00	12,00	8,00	8,00	100

Vek	do 25r	25-30r	30-35r	35-40r	40-45r	45-50r	50-60r	spolu
Počet	1	2	1	8	2	5	6	25
%	4,00	8,00	4,00	32,00	8,00	20,00	24,00	100

4.1.3 Plnenie úloh vyplývajúcich z Koncepcie BOZP v SR na roky 2008 - 2012

4.1.3.1 Výsledky vykonaných kontrol z pohľadu naplňovania Koncepcie BOZP organizáciami

Z inšpekčných prehliadok zameraných najmä na plnenie hlavných úloh zameraných naplňovanie koncepcie BOZP organizáciami, kde sa kontroly zamerali aj informovanosť zamestnancov s potrebnými predpismi na zaistenie BOZP je potrebné konštatovať, že organizácie vo všeobecnosti zabezpečujú informovanie s potrebnými predpismi na zaistenie BOZP či už všeobecne záväznými alebo vnútornými. Z množstva uvedených predpisov na jednotlivých školeniach vyplýva, že táto činnosť v organizáciách má nádych veľkého formalizmu. Organizácie, ale ani školení zamestnanci si v danom momente neuvedomujú následky formálneho školenia. Z výsledkov kontrol je vidieť, že samotné školenie sa neprimerane skracuje a s uvedenými všeobecnými aj vnútornými predpismi sa školiaci ani školení nezdržujú. Neskôr, najmä pri vyšetrovaní, svedkovia (THZ aj baníci) nevedia čo napr. v technologických predpisoch je uvedené. S takýmto stavom nemožno súhlasiť a tunajší úrad zabezpečil už určité opatrenia na zlepšenie stavu, najmä preventívnou a výchovnou metódou pri inšpekčných prehliadkach, pracovných stretnutiach a pri rôznych seminároch. Inšpektori poukazujú na nedostatky a vysvetľujú negatívne dopady na zamestnancov ale aj na organizácie. Samozrejme, že inšpektori tunajšieho úradu sa budú i v ďalšom období zameriavať na zlepšenie tohto stavu.

Organizácie v princípe sa snažia zabezpečovať pracovné podmienky pre zamestnancov tak, aby zamestnanci neboli ohrozovaní vplyvmi pracovného prostredia. Z toho vyplýva, že sa riadia zákonom č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti pri práci, kde sú stanovené základné podmienky, aké opatrenia musí prijať organizácia. Preto možno konštatovať, že kontrolované organizácie si spravidla plnia povinnosti uvedeného zákona. Veľmi malo bolo zistených nedostatkov z hľadiska poskytovania OOPP, ktorými sa znižuje vplyv pracovného prostredia.

Z pohľadu vyhodnocovania nebezpečenstiev a prijímania opatrení sa situácia postupne zlepšuje. V dokumentáciách sa už spravidla nachádza vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev, neodstrániteľných ohrození, vyhodnotenie veľkosti rizík a návrh opatrení proti týmto nebezpečenstvám. Je potrebné uviesť, že v niektorých prípadoch ide o formálne priloženie takého materiálu k napr. technologickému postupu, pretože v pri prácach podľa technologického postupu sa uvedené nebezpečenstvá nenachádzajú.

4.1.3.2 Zabezpečovanie vykonávania kontrol

Odborné a personálne zabezpečenie tunajšieho úradu v oblasti banskej bezpečnosti je dlhodobo zabezpečované dvomi inšpektormi, čo je považované za podpriemerné. Z toho dôvodu sú vykonávané len nevyhnutné úkony na splnenie povinnosti vyplývajúce z predpisov. Organizačné zabezpečenie vykonávania inšpekčných prehliadok zo strany tunajšieho úradu bolo zvládnuté bez problémov, najmä z dôvodu dlhodobého plánovania a z ladenia služobných ciest na pravidelných týždenných rozboroch inšpekčnej činnosti.

4.1.3.3 Vyhodnotenie pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania

V roku 2011 bolo v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 25 pracovných úrazov. Pri porovnaní pracovnej úrazovosti s rokom 2010, bol v roku 2011 zaznamenaný rapídny pokles v početnosti registrovaných pracovných úrazov, pretože v roku 2010 bolo zaregistrovaných 50 pracovných úrazov.

V roku 2011 nebol zaregistrovaný smrteľný pracovný úraz, boli zaregistrované 2 prípady ťažkej ujmy na zdraví a boli zaznamenané 2 závažné pracovné úrazy z titulu skutočnej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní. Uvedené 2 prípady boli ošetrovúcim lekárom preklasifikované na závažné pracovné úrazy až v čase, keď skutočná dĺžka pracovnej neschopnosti presiahla 42 dní.

Z celkového počtu 25 pracovných úrazov zaregistrovaných v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi pripadá 14 pracovných úrazov na SMZ, a.s. Jelšava, 4 pracovné úrazy na organizáciu SLOVMAG, a.s. Lubeník, 3 pracovné úrazy na organizáciu SABAR, s.r.o. Markušovce a 4 pracovné úrazy na ostatné organizácie. Pri analýze zdrojov pracovných úrazov za rok 2011 možno konštatovať, najčastejším zdrojom pri pracovných úrazoch bolo v skupine č. IV - pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádu osôb celkom 8 krát. Ďalej je skupina č. V - materiál, bremená, predmety celkom 7. Potom je spoločne skupina č. II – zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky a skupina č. III - stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné po 3 prípady. V skupine č. I – dopravné prostriedky a v skupine č. VI. náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje boli zaznamenané po 2 prípady.

Pri analýze príčin pracovných úrazov v roku 2011 možno konštatovať, že na prvom mieste je príčina skupiny č. 12 – nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon celkom 13 krát. Na druhom mieste je príčina skupiny č. 1 – chybný alebo nepriaznivý stav zdroja pracovného úrazu (nie pracoviska) 7 krát. Na treťom mieste je príčina skupiny č. 8 – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v nebezpečnom priestore 2 razy.

Podľa dĺžky praxe bolo najviac pracovných úrazov v roku 2011 zaregistrovaných u zamestnancov s praxou od 1 do 5 rokov s počtom 11 úrazov, ďalej skupina zamestnancov s praxou od 10 do 15 rokov s počtom 4 úrazy a skupina zamestnancov s praxou od 15 – 20 rokov, kde boli zaregistrované 3 úrazy.

Podľa veku zamestnancov je najväčšia úrazovosť v skupinách vo veku od 35 – 40 rokov (8 úrazov), vo veku od 50 – 60 rokov (6 úrazov), od 45 – 50 rokov (5 úrazov), potom nasleduje spoločne skupina vo veku 25 – 30 rokov a skupina vo veku 40 – 45 rokov (po 2 úrazy).

4.1.3.4 Vyhodnotenie poradenskej činnosti

Organizácie pre potreby svojej činnosti v oblasti BOZP využívajú možnosť poskytovanie poradenstva zo strany tunajšieho úradu. Vo väčšine ide o vysoko odborné otázky v oblasti BOZP. Veľmi často sú to otázky súvisiace z BOZP technických zariadení, ktoré vyplývajú z nie jednoznačných predpisov, z predpisov, ktoré neriešia menšie organizácie. Časté sú otázky k vyhláške č. 208/1993 Z.z.

4.1.3.5 Využívanie štrukturálnych fondov v oblasti BOZP

Tunajší úrad štrukturálne fondy nevyužíva, nevyvinul zatiaľ žiadnu aktivitu a nemá žiadne informácie o prípadných možnostiach využívania takýchto fondov. Tunajší úrad nesleduje využívanie štrukturálnych fondov v oblasti BOZP v organizáciách.

4.1.3.6 Výučba v oblasti BOZP na školách

V rámci spolupráce so strednou priemyselnou školou, ktorá má odbory na výchovu študentov pre organizácie vykonávajúce BČ a ČVBS nie je možné zabezpečiť výučbu oblasti BOZP, pretože by učitelia v stálom pracovnom pomere by nemali naplnené vyučovacie hodiny. Inšpektori tunajšieho úradu sa v rámci samovzdelávania pripravujú na prednášky v kurzoch a seminároch organizovaných Slovenskou baníckou spoločnosťou pri tunajšom úrade, iných úradoch a inými organizáciami.

4.1.4 CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2011 bolo v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 3 prípady chorôb z povolania.

V roku 2010 bolo v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 18 prípadov chorôb z povolania a v roku 2009 19 prípadov chorôb z povolania.

V roku 2010 boli zaregistrované 2 prípady chorôb z povolania spôsobených z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia (SLOVMAG, a.s. Lubeník – 1, SMZ, a.s. Jelšava – 1) a 1 prípad choroby z povolania - hluchota (SMZ, a.s. Jelšava).

4.2. BANSKÁ TECHNIKA A BEZPEČNOSŤ PREVÁDZKY

4.2.1 Hlbinné dobývanie

4.2.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

Tam, kde si to charakter horského masívu vyžaduje (nesúdržné horniny, tektonika, kaverny) ťažobné organizácie zabezpečujú banské diela vystužovaním TH výstužou s betónovými pažnicami, resp. drevenou guľatinou, profilmi ARCUS a oceľovými profilmi so striekaným betónom kombinovaným s kari sieťami, resp. pletivom. Banské diela v dobývkach a miesta so stálou obsluhou sú zabezpečované drevenou guľatinou.

V organizáciách SMZ, a.s. Jelšava a Slovmag, a.s. Lubeník je vybudovaný geotechnický varovný systém, ktorým sa naďalej sledujú napätové deformačné zmeny pohybu masívu, nadložia a závalového pásma. Banské diela boli razené prevažne bez výstuže a v zoslabených úsekoch boli vystužované oceľovou mrežovinou v kombinácii s lepenými oceľovými svorníkmi a striekaným betónom.

Z dôvodu zníženia prejavov banskej činnosti na povrch v organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa naďalej využíva výstupkové dobývanie so základkou.

Úrad sledoval likvidáciu a zabezpečenie banských diel, ktoré vykonáva organizácia Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves. V rámci povolenej banskej činnosti boli vykonávané práce pri zabezpečovaní banských diel a likvidácii hlavných banských diel v oblasti Rudňany, akcie Krížová Rudňany – teréne úpravy závalového pásma, odvodnenie štólne Zimné Rudňany. Ďalej boli realizované práce v lokalite Slovinky na zasypávaní jamy Emil II v Slovinkách, vykonávané merania množstva a kvality vypúšťaných banských vôd v lokalite Slovinky, oprava systému odvedenia banských vôd zo štólne Alžbeta Slovinky popri štátnej ceste, terénne úpravy odkaliska Bodnarec. Boli ukončené práce na zabezpečení štólne Krížová Gelnica a zabezpečenie starého banského diela Vilem II v Žakarovciach, zabezpečenie štólne Sadlovský v Rožňave, odvodnenie Hornosirkovskej štólne, zabezpečenie štólne Tešnárka Dobšiná, zabezpečenie prepادلiska komína v k. ú. Drnava Taktiež bola vykonávaná pravidelná údržba odkaliska Smolník a Bodnarec Slovinky a čistenie odtokových ciest banských vôd štólne Augusta Rožňava.

4.2.1.1.1 Zvislé banské diela

Razenie ostatných zvislých banských diel sa vykonávalo prevažne ručne pomocou vrtno-trhacích prác bez použitia, resp. s použitím raziacich plošín RP-3 a vrtacích kladív VK 22 s pneumatickými podperami.

Prehľad vyrazených komínov (odrezové komíny, odťažbové komíny, zásobníky a pod.) pri vnútroblokovej príprave dobývacích blokov podľa jednotlivých organizácií:

- Slovmag, a.s. Lubeník – 190,8 m,
- SMZ, a.s. Jelšava – 0 m,
- VSK, a.s. Novoveská Huta – 241,0 m
- Sabar, s.r.o. Markušovce – 0 m
- Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšť'a – 0 m
- Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou – 0 m,
- VSK MINING, s.r.o. Košice – 0 m.

4.2.1.1.2 Dlhé banské diela

Spôsob razenia horizontálnych banských diel na rudných a nerudných ložiskách sa nezmenil. Vykonávajú sa spravidla vrtno-trhacími prácami. S použitím vrtných kladív VK-22 na pneumatických podperách P-100 RR 80/100, VS-1 B, VP 800, trhavinami typu Danubit 1, DAP, želatinovými trhavinami ERGODYN resp. SUPERGEL s nakladaním rozpojenej horniny lopatovým nakladačom NL-12V, NL-15V a NLP 15, prepravníkovými nakladačmi MIS – 1P, PN - 1500, 1700, 2 200, UNC 200, do banských vozov, resp. nákladných áut. V, SMZ, a. s. Jelšava vrtné práce sa vykonávajú s použitím vrtných vozov PNV-2A, LKT-80, LKT-2VP, BOOMER H-281, 282, M2C, Simba H 357, Bua 21/9 a nakladanie a doprava sa vykonáva bezkoľajovými mechanizmami typu CAT 950 G, KNA 250, KNB 250, UNC 200, UNC 201, UNK 320 a vozidlami Tatra Jamal, prepravníkovými nakladačmi typu Schopf, PN-2 200 a ďalšími (viď. kap. 4.2.1.5.1.). V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa pri odťažbe používali aj škrabákové vrátky ŠV – 20 a ŠV – 30. V organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa vykonávalo aj rozširovanie už existujúcich banských diel s celkovou dĺžkou 28,0 m.

Pri realizácii otvárkovej ložiska mastenca v Gemerskej Polome spoločnosťou VSK MINING, s.r.o. Košice, sa vykonáva vrtanie vývrtov vrtacím vozom ATLAS COPCO typu RAILDRILL 282 s vrtacími kladivami ATLAS COPCO 12 – 38, odťažba sa vykonáva klepetovým koľajovým nakladačom typu HÄGGLOADER 8HR a doprava rúbaniny pomocou zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C a lokomotív GIA DHD 20 a GIA DHD 15. V organizácii VSK MINING, s.r.o. Košice v DP Gemerská Poloma bolo odvrtných 1767,0 m podzemných prieskumných vrtov a bola vykonaná rekonštrukcia koľajovej trate o dĺžke 1600,0 m.

Prehľad razenia dlhých banských diel podľa jednotlivých organizácií:

Slovmag, a. s. Lubeník – 443,5 m,
SMZ, a.s. Jelšava – 69,5 m,
GE.NE.S, a.s. Hnúšťa – 78,5 m,
VSK, a.s. Novoveská Huta – 204,0 m,
Sabar, s.r.o. Markušovce – 330,2 m,
Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou – 0 m,
VSK MINING, s.r.o. Košice 60,0 m.

4.2.1.1.3 Likvidácia vyrúbaných priestorov

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi a Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici prostredníctvom navrhnutých úloh v schválenom Pláne hlavných úloh na rok 2010 a 2011 prostredníctvom zákonných kompetencií vykonal prehliadku zameranú na kontrolu zabezpečovania a likvidácie vyrúbaných priestorov v organizáciách dobývajúce ložiská podzemným spôsobom:

- SLOVMAG, a. s. Lubeník – baňa Studená
- SMZ, a.s. Jelšava – baňa Miková a Dúbrava
- RIS, a.s. Spišská Nová Ves – baňa Poráč
- VSK, a.s. Novoveská Huta – baňa Maria

Bola vypracovaná príprava na plnenie tejto úlohy a v jednotlivých vyššie uvedených organizáciách bola vykonaná fyzická prehliadka podzemných pracovísk so zámerom na oboznámenie sa s prevádzkou, použitou technológiou pri dobývaní ložiska a so spôsobom, akým sú zabezpečované a likvidované vyrúbané priestory vo vzťahu k prejavu účinkov ťažby

na povrch. Ďalej bola skontrolovaná prevádzková dokumentácia a dodržiavanie všeobecne platných právnych predpisov a podľa zložitosti a rozsahu vykonávanej banskej činnosti bol navrhnutý potrebný počet inšpekcií a následných inšpekčných kontrol. V organizáciách bolo vykonaných 12 inšpekčných kontrol (RIS, a.s. – 1, VSK, a.s. – 2, SLOVMAG, a. s. – 3 a SMZ, a.s. – 6) a 8 následných kontrol (VSK, a.s. – 2, SLOVMAG, a. s. – 2 a SMZ, a.s. – 4).

Úloha bola plnená v organizácii RIS, a.s. ktorá vlastní osobitný dobývací priestor „Poráč I“ a v organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce ktorá vykonáva v tomto dobývacom priestore na základe zmluvy banskú činnosť. Organizácii bol vydaný záväzný príkaz na doplnenie a zosúladenie prevádzkovej dokumentácie so skutočným stavom v prevádzke. Záväzný príkaz bol splnený v stanovenej lehote.

Organizácia výhradné ložisko dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „Medziobzorové dobývanie krátkymi vrtmi na zával“ so samovoľným zavalovaním vydobytého priestoru, kde nevznikajú otvorené vyrúbané priestory takého rozsahu, aby došlo k ohrozeniu bezpečnosti prevádzky a zamestnancov. Prejav dobývania je na povrchu vymedzený závalovým pásom. Hlavná úloha je priebežne plnená.

Organizácia VSK, a.s. Novoveská Huta – baňa Maria (Sádrovka), vykonáva banskú činnosť v dobývacom priestore „Spišská Nová Ves“. V súvislosti so značnou rozfáranosťou ložiska a s ťažbou roztrieštenou na viacerých obzorech boli inšpekčné kontroly naplánované na viac etáp. Pri kontrolných inšpekciách bol skontrolovaný povrch v závalovom pásme nad vydobytými priestormi bane Maria v dobývacom priestore „Spišská Nová Ves“ a prefárané pracoviská na 0. a I. obzore, kde organizácia už realizuje likvidáciu vyrúbaných priestorov s prejavom až na povrch. Organizácia výhradné ložisko dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „Obzorové dobývanie na skládku“ s riadenou likvidáciou vyrúbaného priestoru s prejavom podrúbania až na povrch v závalovom pásme. Pri následnej kontrole boli fyzicky prefárané pracoviská v podzemí na 0., I. a II. obzore a na povrchu v oblasti závalového pásma. Pri tejto kontrole bolo zistené že, vyrúbané priestory (prefáraných pri kontrole) boli vyplnené závalovým materiálom s prejavom až na povrch v závalovom pásme. Hlavná úloha je priebežne plnená.

Organizácia SLOVMAG, a.s. Lubeník – baňa Studená, vykonáva banskú činnosť v dobývacom priestore (DP) „Lubeník“. Inšpekčné kontroly boli rozdelené na viac etáp. Pri inšpekčných kontrolách boli fyzicky prefárané pracoviská na VIII. a IX. obzore, skontrolovaný povrch v závalovom pásme nad vydobytými priestormi bane Studená a lomu, kde bolo v minulosti povrchovo dobývané ložisko a na základe zistených skutočností bol vydaný pre organizáciu záväzný príkaz. Záväzný príkaz rieši problematiku ochrany pracovníkov pri samotnom dobývaní v súvislosti s ich ochranou pred nežiaducimi účinkami tlakovej, rázovej a zvukovej vlny vyvolanej náhlym zavalením prázdnych vydobytých priestorov po vydobytí ložiska (piestový efekt), ako aj problematiku geodetického zamerania povrchu v závalovom pásme z hľadiska kontroly prejavu poklesov. V súvislosti s plnením podmienok záväzného príkazu organizáciou boli vykonané následné kontroly kde boli prefárané pracoviská v podzemí na IX. a X. obzore a pracoviská - stariny na V.,VI a VII obzore (prefárané vydobyté priestory boli vyplnené závalovým materiálom). Záväzný príkaz organizácia v stanovenej lehote splnila. Organizácia výhradné ložisko dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „otvorenou komorou“ s riadenou likvidáciou vyrúbaného priestoru s prejavom podrúbania až na povrch. Hlavná úloha je priebežne plnená.

Organizácia SMZ, a.s. Jelšava, vykonáva banskú činnosť v DP „Jelšava“ – ložisková časť bane Miková a Dúbrava. Inšpekčné kontroly boli taktiež rozdelené na viac etáp, vzhľadom na

rozsiahlosť rozfárana ložiska a s ťažbou roztrieštenou na viacerých obzoroch značného plošného rozsahu. Pri inšpekčných kontrolách boli fyzicky prefárané pracoviská obzorov na úrovni 482 m n. m., 450 m n. m. a 400 m n. m. Mikovskej časti ložiska a pracoviská na VIII. a IX. obzore Dúbravskej časti ložiska, pracoviska obzorov na úrovni 350 m n.m., 390 m n.m. a 430 m n.m. a kontrola závalového pásma na povrchu nad vydobytými priestormi bane Dúbrava a Miková - tzv. „Mikovský klobúk“. Na základe zistených skutočností na povrchu a banskej prevádzke bane Miková a Dúbrava bol vydaný pre organizáciu záväzný príkaz. Záväzný príkaz rieši problematiku ochrany pracovníkov pri dobývaní v súvislosti s ich ochranou pred nežiaducimi účinkami tlakovej, rázovej a zvukovej vlny vyvolanej náhlym zavalením prázdnych vydobytých priestorov po vydobytí ložiska (piestový efekt), ako aj problematiku priestorového zamerania vydobytých nezlikvidovaných priestorov v podzemí Mikovskej časti ložiska tzv. „Mikovský klobúk“ v súvislosti s navrhnutím ich zabezpečenia a likvidácie. Záväzný príkaz nebol doteraz splnený (najneskorší termín plnenia po predĺžení lehoty na splnenie záväzného príkazu je 31.12.2012). Pri následných kontrolách bolo kontrolované ako organizácia plní podmienky záväzného príkazu a opätovne boli fyzicky prefárané pracoviská v podzemí na úrovni obzorov 400, 390, 350 m n. m., na povrchu lom - časť Dúbrava a odvalové hospodárstvo vrátane odkaliska. Pri tejto kontrole bolo v súčinnosti s Hlavným banským úradom navrhnuté opätovné prerokovanie problematiky likvidácie nadstropného piliera v Mikovskej časti ložiska, tzv. „klobúka“ (vrátane barierného piliera) a zaplnenia vydobytých priestorov (nezavalených) vhodným materiálom za účasti odbornej komisie menovanej generálnym riaditeľom organizácie, t.j. s odbornými pracovníkmi Technickej Univerzity v Košiciach Fakulty BERG, ako aj zástupcami Hlavného banského úradu a tunajšieho úradu (prípadne aj ďalšími odborníkmi). Organizácia výhradné ložisko dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy so zakladaním vyrúbaných priestorov základkovým materiálom. Súčasne realizuje riadenú likvidáciu vyrúbaných priestorov, ako pozostatok po dobývaní dobývacou metódou „otvorenou komorou“ s prejavom podrúbania až na povrch. Hlavná úloha nie je ukončená.

Hlavná úloha v hore uvedených organizáciách nie je ukončená, nakoľko v procese dobývania ložiska vznikajú nové vydobyté priestory a problematika likvidácie týchto priestorov je aj naďalej aktuálna.

Nariadené opatrenia

Organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce bol vydaný záväzný príkaz na odstránenie nedostatkov:

- Organizácia SABAR, s.r.o., Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce zosúladi v prevádzkovej dokumentácii používanie dobývacej metódy schválenej tunajším úradom a to „Dobývanie otvorenou komorou z medziobzorových chodieb“ a „Dobývanie medziobzorovým dobývaním na zával“ so skutočným stavom v podzemnej prevádzke bane Poráč.
- Organizácia SABAR, s.r.o., Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce vypracuje Technologický postup dobývania v súlade s § 59 vyhláškou SBÚ č. 21/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (ďalej len „citovaná vyhláška“) s dôrazom na oblasť zabezpečenia a likvidáciu banských diel vo vzťahu k používanej dobývacej metóde ako aj dodržiavanie banskej technológie v rámci celého procesu dobývania t.j. od prípravy bloku cez samotné dobývanie a následne zabezpečenie a likvidáciu vyrúbaných priestorov s dôrazom na dodržiavanie prevádzkovej dokumentácie.

- Organizácia SABAR, s.r.o., Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce k Technologickému postupu dobývania vypracuje a doloží typizovanú schému dobývacej metódy podľa použitej dobývacej metódy.
- Organizácia SABAR, s.r.o., Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce doloží na tunajší úrad rozhodnutie o schválení dobývacích metód (aj kópiu): „Dobývanie otvorenou komorou z medziobzorových chodieb“ a „Dobývanie medziobzorovým dobývaním na zával“ používaných pri dobývaní výhradného ložiska Rudňany. Organizácii sa na splnenie záväzného príkazu určuje lehota do 30.04.2010. Organizácia oznámila, že záväzný príkaz bol splnený 29.04.2010.

Organizácii SMZ, a.s. Jelšava bol vydaný záväzný príkaz na odstránenie nedostatkov:

- Organizácia vykoná také opatrenia, aby banské diela na obzore 450 m n.m. a vyššie plnili funkciu výdušných banských diel v prípade prelomenia nadstropného piliera v Mikovskej časti ložiska tzv. „klobúka“. Termín plnenia: 30.06.2011.
- Organizácia zabezpečí uzatvorenie prepojenia vyťažených a zlikvidovaných komôr, kde nedošlo k ich zavaleniu, s funkčnými pracoviskami na príslušných činných obzoroch tak, aby odolali prípadným účinkom tzv. piestového efektu tlakovej vlny pri prelomení nadstropného piliera tzv. „klobúka“. Termín plnenia: 30.06.2011.
- Organizácia zabezpečí geodetické zameranie hrúbky nadstropného piliera v Mikovskej časti ložiska tzv. „klobúka“ s určením izolínii hrúbky na ploche vymedzenej plochou vyrúbaného priestoru v tejto časti ložiska a vo vhodnej miere vyhotoví potrebný počet priečných rezov. Organizácia raz za rok vyhodnotí výsledky merania a podá na Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „tunajší úrad“) o tom písomnú správu, spolu s hlásením o vyhodnotení geotechnických pomerov a varovného systému. Termín plnenia: v texte.
- Organizácia pri likvidácii piliera výpustného systému (PVS), čelného piliera (ČP) a nadchodbového piliera (NP) zabezpečí postup prác pri odťažbe rozpojenej rúbaniny, tak aby nedošlo k otvoreniu štrbiny do vydobytého priestoru t.z. vždy sa odťaží iba také množstvo rúbaniny aby ostala potrebná ochranná poduška. Termín plnenia: ihneď a stály.
- Organizácia za účasti vybraných odborníkov komisionálne prehodnotí možnosti likvidácie nadstropného piliera v Mikovskej časti ložiska tzv. „klobúka“ (vrátane „bariérneho piliera“) a zaplnenia vydobytých (nezavalených) priestorov vhodným materiálom. O záveroch komisie organizácia podá písomnú správu na tunajší úrad. Termín plnenia: 31.12.2010.

Organizácia listom z 04.01.2011 oznámila plnenie z.p.. Záväzný príkaz nebol ešte splnený. Dňa 04.07.2011 organizácia oznámila listom z 24.06.2011 splnenie bodov č. 1 a č. 2 (čiastočne) z.p. a zároveň požiadala tunajší úrad o predĺženie termínu plnenia bodu č. 2 do 31.12.2011, vzhľadom na náročnosť a rozsah prác. Tunajší úrad listom č. 20-1563/2011 z 19.07.2011 organizácii na základe vyššie uvedenej žiadosti predĺžil termín plnenia bodu č. 2 z.p. do 31.12.2011.

Organizácii Slovmag, a.s. Lubeník bol vydaný záväzný príkaz na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a technických zariadení:

- Organizácia vykoná také opatrenia, aby banské diela na obzore VII (a vyššie) ako aj základkový komín ústiaci do štôlne Vojtech, jama č. 3 (hlavná) a vetrací prekop ústiaci k jame „Hlinka“ plnili funkciu výdušných (výfukových) banských diel v prípade náhleho prelomenia nadložia do vydobytých prázdnych priestorov. Termín plnenia: 30.09.2011.
- Organizácia zabezpečí v maximálnej možnej miere uzatvorenie prepojenia (komíny, banské diela a pod.) vyťažených a zlikvidovaných komôr, kde nedošlo k ich zavaleniu, s funkčnými pracoviskami na príslušných činných obzoroch tak, aby odolali prípadným účinkom tzv. piestového efektu tlakovej vlny pri prelomení nadložia do vydobytých prázdnych priestorov. Termín plnenia: 30.09.2011.
- Organizácia zabezpečí dva krát ročne geodetické zameranie poklesov povrchu v závalovom pásme, kvôli zisteniu, ako a či dochádza k adekvátnemu poklesávaniu nadložných hornín nad

vydobytými priestormi v súvislosti s množstvom vydobytej suroviny v podzemí a veľkosťou vytvorených otvorených priestorov. Organizácia raz za rok vyhodnotí výsledky merania a podá na Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „tunajší úrad“) o tom písomnú správu, spolu s hlásením o vyhodnotení geotechnických pomerov a varovného systému. Termín plnenia: v texte.

- Organizácia po vydobytí otvorenej komory ponechá v priestore výpustného systému až po úroveň prvej medziobzorovej chodby (I. MOCH) rozpojenú rúbaninu tzv. podušku, kvôli náhlemu prelomeniu stropného (SP) alebo medzikomorového piliera (MKP) a náhlemu vymršteniu horniny do vyrúbaného priestoru komory. Termín plnenia: 30.09.2011.

- Organizácia pri likvidácii piliera výpustného systému (PVS) a nadchodbového piliera (NP) zabezpečí postup prác pri odtlačbe rozpojenej rúbaniny, tak aby nedošlo k otvoreniu štrbiny do vydobytého priestoru t.z. vždy sa odtiaži iba také množstvo rúbaniny aby ostala potrebná ochranná poduška. Termín plnenia: 30.09.2011. Závazný príkaz nebol ešte splnený.

Dňa 03.10.2011 organizácia listom z 29.09.2011 oznámila plnenie všetkých bodov z.p.. Vzhľadom na to, že na jednotlivých obzoroch nie je ukončená likvidácia všetkých vyrúbaných priestorov, nakoľko niektoré pracoviská na komorách sú ešte činné, z.p. nestráca platnosť a bude priebežne plnený s postupom dobývacích prác na ložisku.

4.2.1.2 Dobývanie

Pri dobývaní ložísk v podzemí sa používali dobývacie metódy obdobne ako v predchádzajúcom období. V roku 2011 bolo v prevádzke celkovo 38 dobývok.

V Sabar s.r.o. Markušovce sa vykonávala ťažba barytových rúd dobývacou metódou otvorená komora – modifikácia „kapsovanie“ – 2 dobývky.

V Siderit, s.r.o. Nižná Slaná a vo Východoslovenských stavebných hmotách, a.s. Turňa nad Bodvou v bani Fortuna v DP Gemerská Hôrka sa dobývanie nevykonávalo.

Na ložisku SMZ, a.s. Jelšava najpoužívanejšou dobývacou metódou je výstupkové dobývanie so zakladaním vyrúbaných priestorov na 12 dobývkach, na dobývkach, ktoré používali dobývaciu metódu otvorená komora sa vykonávali likvidačné práce.

V organizácii Slovmag, a.s. Lubeník sa používali dobývacie metódy, otvorená komora v pomoci stredne dlhých vrto v na 5 dobývkach a na 3 dobývkach bola použitá dobývací metóda podetážny zával pri likvidácie ochranných pilierov.

V organizácii VSK, a.s. Novoveská Huta je dlhoročne zaužívané dobývanie na skládku, v roku 2011 tu bolo 10 dobývok.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2011 predobývanie magnezitu používala dobývací metóda medziobzorové dobývanie na zával na 3 dobývkach.

Organizácia VSK MINING, s.r.o. Košice začala na ložisku mastenca v Gemerskej Polome skúšobnú prevádzku dobývacej metódy – „Dobývanie chodbicovaním so zakladaním vydobytých priestorov“. Dobývanie bolo vykonané na 3 dobývkach.

4.2.1.3 Vetrание

4.2.1.3.1 Vedenie banských vetrov

Vedenie banských vetrov v jednotlivých baniach uvádzame podľa závodov. Na baniach, v ktorých sa realizuje útlmový program prostredníctvom Rudných baní, š.p. Banská bystrica, úsek Slovinky na lokalitách Slovinky a Rudňany prispôsobuje sa vetranie banských diel postupu likvidačných, resp. zabezpečovacích prác.

Sabar, s.r.o. Markušovce – baňa Poráč

Vetrание bane je umelé, sacie, vyvolané podtlakom hlavného ventilátora na výdušnej jame Poráč. Vetráciu sieť tvorí jedno samostatné vetracie oddelenie (SVO Poráč). Hlavným vŕažným objektom čerstvých vetrov je štôlna Krížová a Rochus štôlna. Podružným vŕažným objektom je úpadnica z povrchu na III. obzor, starecké dobývky a komíny prepojené s povrchom.

Siderit, s.r.o. Nižná Slaná

Vetrание sa uvádza do prevádzky len počas prehliadok banských diel. Vetrание možno rozdeliť na dve samostatné vetracie oblasti, a to Manó – Gabriela a Kobeliarovo. Obidve sú vetrané samostatne. Oblasť Manó – Gabriela je vetraná hlavným ventilátorom ARD – 2000 cez vŕažné vetracie diela: jama Gabriela, vetrací komín Robins a štôlna VI. obzor cez pracoviská a systémom vetracích dovrchných úpadníc na povrch. Oblasť Kobeliarovo je vetraná výpomocným ventilátorom ARD – 1800 a súčasne je prepojená aj s vetracou oblasťou Manó – Gabriela.

SMZ, a.s. Jelšava

Umelé vetranie pracovísk v podzemí je zabezpečené hlavným ventilátorom, ktorý je umiestnený na povrchu. V prevádzke bol ventilátor F – 04. Ventilátorom sú ovetrávané horizonty 323, 350 a 390 m n.m. a to pracoviská výstupkového dobývania sektorov A1, A3, A4, B, C a D, otvorené komory a presýpacia stanica. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné banské diela a ŕažné komíny cez pracoviská na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané vetracou šachtou na povrch. Podzemným ventilátorom typu FLÄKC WOODS PFSX-335-140 umiestnenom na horizonte 306 m n.m. sú ovetrávané pracoviská výstupkového dobývania na horizonte 220 m n.m., cez systém výdušných komínov na horizont 306 m n.m. až na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané šachtou na povrch.

SLOVMAG, a.s. Lubeník

Systém vetrania na bani Lubeník je skoncentrovaný do jedného vetracieho oddelenia napojeného na hlavné výdušné dielo jamy Hlinka, kde sú inštalované aj rezervné ventilátory, stabilne napojené na existujúci vetrací systém. Banské vetry boli vedené vŕažnými banskými dielami až na XI. obzor, výdušnými prekopmi na úrovni VII. a IX. obzoru vetracou jamou na povrch. V zimnom období je používaný ohrev vŕažných vetrov na ohlni Hlavnej jamy.

VSK, a.s. Novoveská Huta

Vetrací systém na tejto bani tvorí jedno vetracie oddelenie s dvoma vŕažnými a jedným výdušným bankým dielom. Hlavným výdušným bankým dielom je vetrací komín, v ktorom je inštalovaný hlavný ventilátor.

Gemerská nerudná spoločnosť, a. s. Hnúšť'a

Vetranie bane je zabezpečené jedným vetracím oddelením, vŕažnými vetracími dielami Nižná štôlna, autotunel Barbora a rampa. Hlavné výdušné dielo je vetracia šachta situovaná v blízkosti autotunela.

Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou

Vetranie bane „Fortuna“ v Gemerskej Hôrke je separátne pomocou lutňových ventilátorov. Prednostne sa razia banké diela na zabezpečenie priebežného vetrania.

VSK MINING, s.r.o. Košice

Baňa „Elizabeth“ v Gemerskej Polome je vetraná sacím veterným prúdom pomocou sústavy ventilátorov typu KORFMAN, pričom ako hlavné vŕažné banké dielo slúži otvárková štôlna a ako výdušné banké dielo – vetrací komín „Werner“. Neprerazené banké diela a dobývacie chodby sú ovetrávané separátnym lutňovým ťahom s priemerom 700 mm.

4.2.1.3.2 Prístroje na meranie koncentrácií plynov

V obvode Obvodného banského úradu Spiš. Nová Ves na podzemných pracoviskách sa meranie koncentrácie škodlivín vykonáva prístrojom ZMP 04, TEST 300M, Universal - 66 s použitím detekčných trubičiek na O₂, CO, CO₂ a NO_x, toximetrom TX-11 francúzskej firmy Oldham - TX 11 CO a TX-11 NO, multifunkčný indikátor toxických plynov Oldham NX 2100, GAS BADGE PRO (CO₂, NO₂), digitálnym detektorom Mx6 i Brid, Testo 300, Testo-33 fy Testotherm a analytickými pumpami so vzorkovnicami. Analytická pumpa Dräger a sada vzorkovnic a následné vyhodnocovanie v laboratóriu na prístrojoch ORZAT a ULTRAGAS. Na meranie ionizačného žiarenia sa používajú prístroje ZP - 01 a RP - 23. Rozbory bankého ovzdušia boli vykonávané aj dodávateľsky cez HBZS Prievidza.

4.2.1.4 Ochrana proti požiaru a výbuchu

4.2.1.4.1 Protipožiarna ochrana v podzemí

Základ požiarnej prevencie v hlbinných baniach tvorí banký požiarly vodovod. Ten zároveň slúži aj ako zdroj technologickej vody potrebnej pre vŕtanie v podzemí. Prenosné hasiace prístroje sú rozmiestnené podľa havarijného plánu. Stroje s naftovými motormi nasadené v podzemí sú vybavené stabilným hasiacim zariadením a prenosnými hasiacimi prístrojmi.

4.2.1.5. Strojné zariadenia (príloha č. 40)

4.2.1.5.1. Raziace a nakladacie zariadenia

V roku 2011 na výstupkovom dobývaní v SMZ, a.s. Jelšava sa na bezkoľajovú dopravu osvedčili veľkokapacitné nákladné vozidlo TATRA 163 Jamal (4 ks), nákladné vozidlá CATERPILLAR 725 (3 ks). Ďalej boli nasadené päť banských nakladačov CATERPILLAR CAT 950 G. Aj ostatné zariadenia boli nasadené ako v predchádzajúcom roku a to: vrtný voz BOOMER H 281, dve vrtné vozy BOOMER H 282, vrtací voz ATLAS COPCO ROCKET BOOMER M2C a vrtný voz SIMBA H 357 od fy Atlas Copco. Ďalej v podzemí v SMZ, a. s. Jelšava boli prevádzkované stroje CAT AD 30 1x, VOLVO AD 25 1x, CAT 725 3x, CAT AD 730 1x. Pre zníženie spotreby elektrickej energie a strát v tlakovzdušnom systéme boli na vzdialené pracoviská nasadené malé kompresory poháňané naftovými spaľovacími motormi na pojazdných podvozkoch (GA 75+, SCK 101-8, CSD 102, XAS 67Dd).

Razenie horizontálnych banských diel vrtno-trhacími prácami v dĺžke 60 m sa vykonávalo pri otváraní ložiska mastenca v dobývacom priestore Gemerská Poloma sa používala vrtná súprava Atlas Copco Raidrill 282 s dvomi vrtacími kladivami ATLAS COPCO 12 - 38. Zároveň bola vykonávaná ťažba z troch dobývacích komôr (chodieb). Odťažba bola vykonávaná kolesovým nakladačom ST2G a doprava koľajovými zásobníkovými vozmi SHUTTLECAR HRST 115C s lokomotívami GIA DHD20 a GIA DHD15.

Inde sa používali vrtacie kladiva typu VK 15, VK 22 + vrtné pneumatikové podpery PP 100 a 80, T 100, PT 1000 a VP 800, jedno lafetové vrtné vozy SVV-2 s vrtnými kladivami VKS-45 (v jednom prípade), vrtnými kladivami COP v počte 5 ks a BBC 120 F v počte 8 ks, elektro – hydraulickým kladivom COPE 10 – 32 (v jednom prípade), vrtnými súpravami BUA 21/9 v počte 7 ks, vrtnými vozmi LKT 70 a LKT 80 , PNV 2A, Mini Jumbo (v jednom prípade) a BMK 1 ks, lopatovými nakladačmi NL-12 V, NL-15 V a PPN-1. Pri razení väčších profilov a pri dobývaní sa používali prepravníkové nakladače typu PNE-900 (1ks), PNE-1500 (2ks), PN-1500, PN-1700 PN-2200, a vyššie uvedenými nakladacími zariadeniami, ďalej MIS 1P, stavebné stroje - nakladače typu UNC 200 a 201, KNA 250, KNB 250 a ďalšie. Pre vrtanie dlhých vrto v sa používali vrtné súpravy PVS 1, BAU 21-9, NKR 100, samohybné vrtné vozy SVV 2, LKT-80, PNV 2A, LKT 2V/P.

Na razenie komínov vrtno-trhacími prácami sa používajú raziace plošiny typu RP-3 v počte 2 ks, na ktorých sa pred každým novým razením vykoná revízia a povoľuje riadna jazda osôb podľa úpravy SBÚ č. 5/1983 v znení úpravy SBÚ č. 55/1986.

V dobývacom priestore Gemerská Poloma bol na vyrazený výdušný vetrací komín „Werner“ osadený hlavný ventilátor AVH 140.45.4.8 výrobcu GIA v päte komína.

Odťažba rúbaniny sa vykonáva vyššie uvedenými prepravníkovými nakladačmi a prepravníkmi. V organizácii SMZ, a.s. Jelšava tiež nakladačmi typu UNC 201, CAT 950 v celkovom počte 6, ako aj nákladnými automobilmi typu TATRA 163 Jamal (4 ks), prepravníkom Volvo BM A 25 C 6x6 TC a veľkokapacitným prepravníkom CATERPILLAR AD 30 a tromi nákladnými vozidlami CATERPILLAR 725. Odťažba spod komínov razených RP 3 bola zabezpečovaná prepravníkovými nakladačmi CAT ELPHINSTONE 1700G alebo čelným lopatovým nakladačom CAT 950G. Počva pre prepravníkové nakladače je väčšinou upravovaná rúbaninou. V SMZ, a.s. Jelšava hlavné banské diela majú počvu vybetónovanú.

Celková dĺžka dopravných ciest pre BBM je v SMZ Jelšava 23 km. V ostatných organizáciách asi 2 km a doprava je vykonávaná pomocou nákladných vozidiel TATRA. Inde sa odťažba zabezpečovala aj škrabákovými vrátkami ŠV-20 a ŠV-30.

Pri otvárke a už aj ťažbe ložiska mastenca bola odťažba zabezpečovaná kolesovým nakladačom ST2G a doprava vyťaženého materiálu pomocou štyroch zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C s lokomotívami GIA DHD20 a GIA DHD15.

Pre všetky stroje s naftovými motormi pracujúce v podzemí organizácie SMZ, a.s. Jelšava, je povolené používať hasiace zariadenie so stabilným rozvodom a prenosný hasiaci prístroj CO₂ typu S 5 Kte. Hasiace zariadenie so stabilným rozvodom je povolené montážnej organizácii Lub`Tec – SK s.r.o. INDUSTRIAL EQUIPMENT, Hliník 2, 977 01 Brezno. Táto organizácia nemá sídlo v úradnom obvode OBÚ Spišská Nová Ves.

4.2.1.5.2. Dobývacie stroje

V úradnom obvode organizácie neprevádzkujú žiadne dobývacie stroje okrem už popísaných vrtných, raziacich, nakladacích a prepravných zariadení.

4.2.1.6. Dopravné zariadenia

4.2.1.6.1. Koľajová doprava

V organizáciách SABAR, s.r.o. Markušovce, SLOVMAG, a.s. Lubeník, Rudné Bane, š.p. Banská Bystrica, prevádzka Spišská Nová Ves, GENES, a.s. Hnúšťa, VSK, a.s. Novoveská Huta sa používajú dieselové lokomotívy BND 30 a DH 35 v celkovej počte 42 ks. V SABAR, s.r.o. Markušovce je hlavná banská doprava vykonávaná aj trolejovými lokomotívami LD – 21/2 v počte 7 ks. V organizácii Rudné bane, š.p. úsek Slovinky sa používajú pri likvidačných prácach aj akumulátorové lokomotívy v počte 4 ks. V organizácii VSK MINING, s.r.o. Košice baňa Elizabet Gemerská Poloma sa doprava vyťaženého materiálu pomocou štyroch veľkokapacitných zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C s dvomi lokomotívami GIA DHD20 a GIA DHD15.

Rozchod tratí je 520, 550, 600 a 900 mm. Stav koľají je rôznych. Najčastejšou príčinou zlého stavu je nedodržiavanie nivelity, zakrivenie trate, uvoľnené koľajnice a spojky, opotrebené výhybky, zavodnené a zasypávané koľaje. Dĺžka používaných koľajových tratí v hodnotenom období bola 32,3 km. Z toho elektrifikované trate boli v dĺžke 9 250 m. V SMZ, a.s. Jelšava je koľajová trať dĺžky 1 980 m s rozchodom 900 mm, na ktorej sa prevádzkuje 3-mi lokomotívami typu Schöma s dieselovými motormi. V súprave býva zapojených až 6 vozov s kapacitou jedného 20 t.

V sadrovcovej bani organizácie VSK, a.s. Nov. Huta je vykonávaná doprava v úpadnici pomocou nekonečného lana, pričom vozy k ťažnému lanu sú upevňované pomocou klinov. Zariadenie na strane prázdnych vozov je vybavené novým elektronicko magneticko mechanickým zabezpečovacím zariadením proti ujdeniu prázdnych banských vozov dole úpadnicou.

4.2.1.6.2. Doprava pásovými dopravníkmi

Pri hlbinej ťažbe v úradnom obvode sa pásové dopravníky v podzemí nepoužívajú. Na povrchových prevádzkach hlbinných baní medzi výklopníkmi a úpravňami a v úpravniach sa používajú prevažne pásové dopravníky. Šírka pásových dopravníkov 500 - 1200 mm. Hrabľové dopravníky sa v podzemí v úradnom obvode tunajšieho úradu nepoužívajú.

4.2.1.6.3 Bezkoľajová doprava

Používanie prepravníkových nakladačov je popísané v časti **4.2.1.5.1**. Automobilová doprava v podzemí sa využíva v SMZ, a.s. Jelšava a v organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Celkove sa používa v uvedených organizáciách okrem už uvedených 3 nákladné automobily TATRA 148 so špeciálnym označením pre vstup do podzemia. Všetky vozidlá a bezkoľajová mechanizácia so spaľovacím motorom sa podrobujú osobitným kontrolám na obsah škodlivín vo výfukových plynách, ako aj ostatným prehliadkam podľa predpisov pre naftové a mobilné stroje používané v podzemí. Dĺžka dopravných ciest pre bezkoľajovú dopravu je cca 14 km.

4.2.1.7 Elektrické zariadenia

Elektrické zariadenia banských prevádzok v rámci celého úradného obvodu sú napájané prostredníctvom elektrizačnej sústavy SSE a VSE, samostatnými prívodnými vedeniami do rozvodu, ktoré sú majetkom jednotlivých banských závodov. Dva z nich a to SABAR, s.r.o. Markušovce a SMZ, a.s. Jelšava sú napájané z dvojitého 110 kV vedenia AIFe 185. Rozvodne sú halového typu H s dvoma poliami vývodov na vzdušné vedenie cez priechodky a dvoma poliami transformátorov o príkone 25 MVA. U ostatných banských prevádzok je dodávka el. energie zabezpečovaná systémom 2 x 22 kV s inštalovaným príkonom transformátorov 10; 4; 2,5; 1,6 a 1 MVA.

Stupeň zabezpečenia dodávky el. energie je v prvom stupni dôležitosti. Vo vstupných trafostaniaciach sa napätie transformuje zo 110 kV na 6 kV a z 22 kV na 6 kV pre pohony veľkých spotrebičov (ťažné stroje, čerpadla, ventilátory, kompresory, mlyny) a pre napojenie podružných trafostaníc v podzemí 6/0,4 kV. Pre ostatné spotrebiče sa transformuje napätie z 22 kV na 0,4 kV.

Do podzemia sú kábelové prívody vedené hlavnými jamami a úpadnicami a to jednak o napätí 6 kV a tiež s izolovanou sústavou o napätí 400 V.

Ochrana pred nebezpečným dotykom neživých častí je riešená podľa menovitého napätia a prevádzkových podmienok a v podzemí u všetkých organizácii zemnením v sieti s izolovaným nulovým bodom (siete IT) s využitím prípustných kombinácií pre zvýšené stupne ochrany neživých častí.

Celkový počet pracovníkov s elektrotechnickým vzdelaním sa zo správ nedal identifikovať, odhadom podľa predchádzajúcich správ ich môže byť po prepustení asi 97. Ich kvalifikačné požiadavky sú zabezpečené podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 51/1978 Zb. pravidelným preškolením najčastejšie FO Ing. Jánom Jankovčinom, ktorý má vydané oprávnenie na výchovu a vzdelávanie od HBÚ.

Kompenzovanie jalového výkonu je riešené s využitím rôznych typov a to centrálné v hlavných a podružných vn rozvodniach a nn rozvodniach. Skupinová aj v podružných nn rozvodniach a individuálne vykompenzovanie u spotrebičov veľkých výkonov.

Hlavnými spotrebičmi sú:

- ťažné stroje s inštalovanými výkonmi 3192, 350, 125, 115 a 110 kW,
- hlavné ventilátory s inštalovanými výkonmi 1250, 500, 400, 300 kW a nižšie,
- hlavné čerpacie stanice s inštalovanými výkonmi 1250, 630, 500, 400 kW,
- kompresory s inštalovanými výkonmi 1000, 630, 500 a 400 kW.

Vyššie uvedené el. spotrebiče sú prevádzkované v sústavách s napätím 6 kV. Menšie prevádzkové komplexy pracujú s napätím 3x400 V pri nižšom výkone el. spotrebičov. Čoraz častejšie sú kompresory na povrchu nahradzované kompresormi v podzemí, ktoré sú umiestnené bližšie k spotrebe, čím sa eliminujú tlakové straty a straty cez možné netesnosti na dlhých tlakovzdušných potrubných systémoch.

Pohyblivé el. zariadenia boli prevádzkované v počte 5 ks a to 1 ks vrtný voz BOOMER H 282, 1 ks vrtný voz BOOMER H 281, 1 ks vrtný voz BOOMER M 2C a 1 ks vrtný voz SIMBA H 357 v SMZ, a.s. Jelšava a 1 ks vrtná súprava Atlas Copco Raidrill 282 v organizácii organizácia VSK MINING, s.r.o. Košice v DP Mastenec Gemerská Poloma. Osobitnou požiadavkou na prevádzku týchto pohyblivých el. zariadení okrem iného je požiadavka na typ prírodného kábla, ktorý sa javí byť nespoľahlivým najmä v tom, že má nízku životnosť pri vysokej cene.

Celková dĺžka elektrifikovaných koľajových tratí je cca 6,250 km (SABAR, s.r.o. Markušovce). Napájacie napätie je jednosmerné 250 V. Trolejové lokomotívy sú už značne opotrebované a zastaralé. Celkove možno konštatovať, že v oblasti el. zariadení prevláda ich značná zastaranosť.

Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode nedošlo k havárii ani k závažnému pracovnému úrazu na vyhradenom technickom zariadení. Na elektrickom zariadení neboli registrované žiadne úrazy elektrickým prúdom.

Údržba elektrických zariadení je pomerne komplikovaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie materiálov pre údržbu a opravy.

4.2.1.8. Zvislá doprava (príloha tab. č. 41)

V uplynulom období bolo v úradnom obvode v prevádzke 5 ťažných zariadení z toho 3 v slepých jamách. Zastúpené sú tromi dvojbubnovými ťažnými zariadeniami, jedným jednobubnovými a v jednom prípade (na jame Poráč) je ťažné zariadenie s trecím kotúčom. Doprava je uskutočňovaná v kliečkach. Vedenie dopravných nádob je drevenými sprievodnicami.

Střípanie na ťažnom zariadení jamy č. 3 – hlavnej jamy dochádza pri brzdení čelust'ových b'rd k ich, ktoré sa prenášalo do celého stroja a aj na ovládacie páky a tým aj do rúk obsluhy – strojníka bolo v priebehu roku 2011 odstránené.

Na ložisku sideritových rúd Gabriela – Manó v Nižnej Slanej (v bývalej organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná) boli v roku 2011 zlikvidované bez povolenia Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi tieto stavby:

- kovová jamová (šachtová) budova je zbúraná a kovový šrot zlikvidovaný
- celá oceľová konštrukcia ťažnej veže jamy Gabriela. Dopravné nádoby z ktorých boli odstránené závesy, boli umiestnené vrchnou časťou na úroveň zeme

- ťažný stroj
- jednosmerný zdroj Ward-Leonard
- budova strojovne.

4.2.1.9. Doprava osôb

Doprava osôb je zabezpečená na závodoch v úradnom obvode viacerými spôsobmi:

a) horizontálna koľajová doprava na úzkorozchodných tratiach, kde sú osoby prepravované vo vozoch pre 900 mm rozchod schválených SBÚ Bratislava (SMZ Jelšava). Celková dĺžka tratí pre dopravu osôb je 1,98 km,

b) zvislá doprava osôb je zabezpečená ako riadna jazda ľudí na všetkých zariadeniach pre zvislú dopravu, ktoré sú popísané v časti **4.2.1.8**. Pre každé takéto zariadenie je vydané povolenie na riadnu jazdu ľudí podľa § 4 ods. 3 úpravy SBÚ č. 5/1983,

c) v organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa zabezpečuje horizontálna doprava aj pomocou autobusu, vozidiel PV3 S upravenej na prepravu ľudí, prípadne pomocou nákladných vozidiel. Technici majú k dispozícii dve osobné terénne vozidlá, ktoré im značne skrátili čas potrebný na prefárание pracovnísk.

d) závesná úklonná dráha s ťažným vrátkom pre dopravu ľudí je inštalovaná na úpadnici v organizácii VSK, a.s. Nov. Huta v dĺžke 250 m, kde sa pre dopravu osôb používa závesná kabínka ZD 14 a pohyb kabíny je zabezpečovaný ťažným vrátkom cez ťažné lano,

e) preprava osôb na pásových dopravníkoch sa v úradnom obvode neuskutočňuje,

f) obdobne sa neuskutočňuje ani doprava na sedačkových dopravných zariadeniach.

Pri doprave osôb v sledovanom období nedošlo k závažným pracovným úrazom ani k haváriám.

V hodnotenom období boli v činnosti tieto zariadenia pre dopravu osôb:

- bezkoľajová doprava s kapacitou prepravy 144 ľudí v dĺžke 6 520 m,
- 1 závesná kabínka na závesnej dráhe v celkovej dĺžke 250 m na úpadnici s kapacitou 10 ľudí,

4.2.1.10. Odvodňovanie baní

Odvodňovanie baní sa vykonáva pomocou hlavných čerpacích staníc umiestnených spravidla na najnižšom obvode. Podľa hydrogeologických pomerov prieval vŕd v ložiskách nie je predpokladaný. Prípadné zvýšené prítoky sú riešené dostatočnou kapacitou čerpacích zariadení. Banské vody používajú ako priemyselné vody najmä ako výplachová voda.

Pre možný zvýšený prítok vŕd bola v roku 2009 rozhodnutím zaradená do kategórie baní s nebezpečenstvom prievalov vŕd sadrovcová baňa v Novoveskej Hute. Napriek prijatým opatreniam došlo aj v roku 2010 k mimoriadnej udalosti zatopením bane po mimoriadne výdatných zrážkach.

V organizácii SMZ, a. s. sú banské vody sústredované na do vodných chodieb na hor. 323 m n. m. bane Miková a tie sa využívajú ako priemyselná voda najmä na výplach pri vŕtaní. Ostatné banské vody sú odvádzané na hor. 200 m n. m. do automatickej čerpacej stanice, odkiaľ sa pomocou čerpadiel prečerpávajú do rezervoára a využívajú ako priemyselná voda pre úpravu ťažkými suspenziami, resp. vypúšťajú do povrchových vodných tokov.

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce sa zatápanie bane ukončilo v roku 2006 bez čerpania banských vôd. Tieto vody sú odvádzané Rochus obzorom na povrch. Táto činnosť je súčasťou banskej činnosti povolenej Rudným baniam, š. p. Banská Bystrica. V organizácii SABAR, s. r. o. Markušovce je baňa zatopená pod hĺbkovo ohraničený ODP Poráč I tesne pod úroveň Rochus obzoru. Banské vody sa využívali na technologické účely (požiarne vodovody v podzemí, skrapanie, vrtné práce a v úpravárenskom procese).

V organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná po odsúhlasení firmy Glomeron Trading Limited, Larnaka, Cyprus vzhľadom na ich majetok nachádzajúci sa v podzemí došlo k definitívnemu odpojeniu čerpania banských vôd 18.08.2011 na XIII. obzore a 19.08.2011 na XII. obzore. Boli urobené opatrenia v súlade so schváleným Plánom likvidácie tak, že niektoré strojné a elektrické zariadenia, ako aj náplne v stabilných zariadeniach boli vynesené na povrch a likvidované podľa platnej legislatívy. Niektoré stojné a elektrické zariadenia, z ktorých boli odstránené nebezpečné látky (ropné produkty) boli ponechané v podzemí. Ide o tieto zariadenia:

1. 1 ks vrtný voz Boomer na XIII. obzore
2. 1 ks prepravníkový nakladač PN 1700 na XIII. obzore
3. 2 ks prepravníkový nakladač PN 1700 na XII. obzore
4. 5 ks impaktorov na XII. obzore
5. 1 ks sústruh v dielni BBM na XI. obzore
6. 6 ks lokomotív BND-30 na XI. a XII. obzore.

Na vypúšťanie banských vôd do verejných tokov majú organizácie povolenia príslušného vodohospodárskeho orgánu.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa banské vody s jednoduchými hydrogeologickými pomermi sa používajú na technologické účely. V predchádzajúcom období došlo k havarijnemu stavu zatopením čerpacej stanice po výdatných zrážkach. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi pri konaní o zaradení tejto bane do kategórie s nebezpečenstvom prievalov vôd nakoniec túto baňu nezaradil do kategórie s nebezpečenstvom prievalov vôd.

V organizácii Rudné bane, š. p. Banská Bystrica, prevádzka Spišská Nová Ves je odvodnenie baní nasledovné:

a) Ložisko CUS Smolník – je zatopené a voda vyteká šachtou PECH a vybudovaným potrubím do potoka Smolník.

b) Ložisko CU Slovinky – je zatopené a voda vyteká šachtou EMIL II a dedičnou štôľňou Alžbeta (21. obzor) do Slovinského potoka.

c) Ložisko sideritových rúd Rožňava je zatopené a voda vyteká štôľňou Augusta do zrekonštruovaného kanála a týmto až do recipientu Slaná.

d) Odvodnenie tunela NPZ – Zimné je zabezpečené vodnou stokou v počve diela a vyúsťuje do existujúceho systému cirkulácie vôd organizácie SABAR, s.r.o. Markušovce.

e) Pre odvodnenie vôd ložiska sideritových rúd Rudňany bol vybudovaný odvodňovací systém povolený rozhodnutím tunajšieho úradu na zachytenie a odvedenie banských vôd jamy Mier na obzore Rochus v dobývacom priestore Rudňany.

Vyrazené hlavné banské dielo k ložisku mastenca v Gemerskej Polome je odvodňované horizontálnym hlavným banským dielom a banská voda je vypúšťaná do potoka.

4.2.1.10.1. Ochrana proti prievalom vôd

Na ochranu proti prievalom povrchových vôd do bane v organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce slúži panelový rigol v úseku 5 RP II – Krížová a panelový rigol v úseku 5 RP I – Dolinka – Krížová.

Baňa „Mária“ v Novoveskej Hute má ložisko sledované vodonosnými horninami a je tektonicky porušené. Preto pri nadložnej a podložnej časti ložiska sa ponechávajú ochranné piliere o mocnosti 3 m. Pri razení banských diel sa preventívne predvrtaním sleduje situácia proti prievalu. V letnom období, v čase dlhodobých zrážok a po intenzívnych trojdňových zrážkach došlo k zatopeniu sadrovcevej bane Novoveská Huta organizácie VSK, a.s. Spišská Nová Ves. Organizácia prijala opatrenia na zamedzenie opakovanému sa zatopeniu bane. Tunajší úrad správnym predchádzajúcim konaním zaradil túto baňu medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd.

Na ostatných dozorovaných ložiskách nie je predpoklad prievalu vôd, alebo zvodnelých hornín.

4.2.1.11. Úprava a zušľachtovanie nerastov

a) Rudy

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce na prevádzke úpravňa sa kampaňovite upravujú barytové rudy:

Vytŕažená ruda o zrnitosti 0 až 400 mm je dopravovaná z bane po zbernom obzore Rochus do hrubej drviarne. Po rozdrvení na zrnitosť 50 mm sa ruda skladuje na homogenizačnej skládke odkiaľ je sádzaná do vstupných zásobníkov úpravne. Výsledkom úpravy barytovej rudy je výroba barytového a tetraedritového koncentrátu. Vsádzka zo vstupných zásobníkov je dávkovaná do guľového mlyna, kde sa zomelie na flotačnú jemnosť. Rozomletá ruda z guľového mlyna je čerpaná na flotáciu barytu. Odpad po flotácii tetraedritového koncentrátu je čerpaný na flotáciu barytu, získaný barytový koncentrát po zahustení a odvodnení je skladovaný v sklade barytového koncentrátu.

Minimálne množstvo je expedované pre odberateľov vo forme flotačného koncentrátu a väčšia časť ide ako vsádzka pre výrobu domielaných barytov na barytáreň. Ich výroba spočíva v sušení vsádzky, suchom mletí v mlyne Raymond a plnení domletých koncentrátov do papierových vriec BIG BAGOV, alebo do vagónov Raj. Úprava sa vykonáva nárazovite (kampaňovo).

Odpad po flotácii barytu bol zvedený rovno do odpadu úpravne. Sideritový koncentrát v roku 2011 nebol vyrábaný. Odpad úpravne je ukladaný na odkalisku závodu. Organizácia čiastočne upravila aj mastenec vyťažený v ložisku Gemerská Poloma.

b) Magnezit

V organizáciách SMZ, a.s. Jelšava a Slovmag, a.s. Lubeník sa ťažená surovina naďalej upravuje v ťažkých suspenziách a následne vypaľuje v rotačných peciach, alebo šachtových peciach na žiaruvzdorné slinky.

c) V organizácii GENES, a.s. Hnúšťa sa vyrába mastencový koncentrát (v pokračovaní technológie Talcum Magnezit, a.s. Hnúšťa) a z neho rôzne finálne výrobky. Organizácia čiastočne upravuje aj magnezit a aj mastenec vyťažený v ložisku Gemerská Poloma.

d) Ostatné nerasty

Na ložisku sadrovca Novoveská Huta v organizácii VSK, a.s. Sp. Nová Ves sa vyťažená surovina upravuje drvením a triedením na frakcie 0-45 a 45-63 mm, ktoré sa expedujú odberateľom na finálne spracovanie. Je to bezodpadová technológia.

4.2.2 Povrchové dobývanie

4.2.2.1 Dobývanie

Povrchové dobývanie po stránke technologickej nezaznamenalo v sledovanom období žiadne zmeny. Dobývanie stavebných surovín a vápencov sa vykonáva klasickým etážovým spôsobom pomocou clonových a pätných odstrelov a trhacími prácami malého rozsahu pri druhotnom rozpojovaní. Dobývanie štrkov, pieskov a tehliarskych surovín sa vykonáva pomocou diesel-hydraulických rýpadiel a nakladačov, buldozérovo a korečkových rýpadiel.

4.2.2.2. Strojné zariadenia

Pracovné plošiny lomov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom sa upravovali pomocou buldozérovo typu DZ 117, T 130, T 135, T 170 2x, CATERPILLAR a Stalinec.

Ťažba a nakladanie vyťaženej suroviny od lomovej steny do výsypiek, resp na prepravu bola zabezpečovaná rýpadlami a nakladačmi typu DH 411, DH 103, DH 421, DH 641, DH 441, DH 112, DH 113, DH 101, DH 103, elektrifikovaným nakladačom typu E 302, nakladačmi so spaľovacími motormi KNA 250, KNB 250, UNC 200, UNC 201, UNK 320, UNC 151, UN 053, KOMATSU WA 320, KOMATSU WA 380, KOMATSU WA 470, UDS, nakladačom HON 053, CAT 950 G, CAT 962 G, CAT 320 B, CAT 322 C, CAT 325, CAT 330, CAT 345, CAT 428 B, KOMATSU PC 240 NLC - 7, LIEBHERR 551, MPT 71A, UNEX SEGBOGEN SM 15, NOW HOLLAND W 150, SCHAEFF ITC 312, SCHAEFF HR 18, DAEWOO 14, JCB 3CX a 2CX, FIAT HITACHI a L 39. Je potrebné konštatovať, že organizácie postupne obmieňajú starú techniku za modernejšiu a bezpečnejšiu.

Doprava nákladnými autami typu: T-148, T-815, PV3S, Š 706, dumprami Belaz, Kamaz, MANN E 2000, KOMATSU, JCB 525, HM 300, VOLVO A 25 C a CAT 771 D. Organizácie nasadzujú nové vozidlá rôznych typov, ktoré sú modernejšie a bezpečnejšie.

Pri ťažbe blokového kameňa sa používa jedno zdvíhacie zariadenia typu RDK 280 na pásovom podvozku a druhé pri úprave kameňa.

Na vrtanie sa používajú klasické vrtacie súpravy LVE 70, LVE 80 a SLVE 81. V lomoch Tisovec a Kurtová skala tiež vrtné súpravy HAUSHERR HBM 120.

Vývrty pre druhotné rozpojovanie sa vykonávajú pomocou vrtacích kladív VK 15, 22 a VK 29.

Drvenie vyťaženého materiálu sa vykonáva pomocou drvičov typu V 6, 7, 8, 9, 10 - 2N, NORDBERG LT – 105 s odhlinením, kužeľových DKT 1064, DKT 900/55, METSO GP200 s/n, odrazových typu DUOPACTOR, Hydrocom, Comec Sand, SBM 12 – 10-4 EX a typu JM 907 H 3000, SWEDALA ARBRA – HJ 12 a drvičov DCD 800/600, DDX 1200/1000 a KHR 800/800.

Na výrobu stlačeného vzduchu sa používajú piestové kompresory stabilné 3 DSK-350-1, ATMOS 3 x 210/170 x 120, Ingersol IR 7/51, 4DVK 280 a 4 DSK 210. V menších lomoch sa používajú pojazdné kompresory typov DK 331, DK 661, EK 500, PKD 6 a PKD 12. Celkove v lomoch sa používa 16 kompresorov.

V lomoch sa používa celkom 149 pásových dopravníkov o celkovej dĺžke cca 4,17 km a šírke pásov od 400 do 1000 mm. Vo všetkých lomoch sa doprava z etáže do drviča zabezpečuje autami, okrem lomu Tisovec a lomu Kurtová skala, kde sa kombinuje doprava autami s dopravou samospádom v zásobníkovej šachte a podzemnou pásovou dopravou. Takáto doprava nie je využívaná v lome Gombasek.

4.2.2.2.1. Lanové dráhy

V úradnom obvode tunajšieho úradu sa lanové dráhy nepoužívajú.

4.2.2.2.2. Plávajúce ťažobné zariadenia

V úradnom obvode tunajšieho úradu sa plávajúce ťažobné zariadenia v roku 2011 nepoužívali.

4.2.2.3 Elektrické zariadenia

Povrchové banské prevádzky sú zásobované elektrickou energiou z elektrizačnej sústavy SE, a.s. cez vstupné trafostanice zo samostatných 22 kV vedení pri použití napäťovej sústavy 22/0,4 kV a v jednom prípade použitia napäťovej sústavy 22/6 kV. Trafostanice a príslušné rozvodné zariadenia sú majetkom organizácii. Veľmi malá časť organizácii (cca 2 %) pri svojej činnosti využíva časť príkonu transformátorov od dodávateľa elektrickej energie, t.j. VSE a SSE. Použité sú všetky jestvujúce typy trafostaníc a rozvodní pri použití transformátorov s príkonmi 1 250, 1 000, 630, 400, 250, 160 a 100 kVA.

Stupeň zabezpečovania elektrickej energie je v III. stupni dôležitosti. Inštalovaný výkon elektrických spotrebičov je cca 16,3 MW. Základné ochranné systémy pred nebezpečným dotykom sú nulovaním, zemnením v sústavách s izolovaným nulovým bodom, chráničmi a ďalšie.

Kompenzovanie jalového výkonu je riešené centrálné v rozvodniach a dokompenzovanie niektorých spotrebičov individuálne. Hlavnými spotrebičmi sú:

- drviace zariadenia s inštalovanými výkonmi 400, 170, 160, 110 až 55 kW,
- kompresory s inštalovanými výkonmi 170, 160, 111 a 75 kW,
- pohyblivé el. rýpadlo typu E 302 s inštalovaným výkonom 260 kW,
- čerpacie stanice s inštalovanými výkonmi 300, 170, 110, 73 a 30 kW.

Ostatné el. spotrebiče slúžiace pre napájanie zariadení pre spracovanie surovín majú nižšie inštalované výkony. Pohyblivým el. zariadením je rýpadlo typu E 302. Ďalšími pohyblivými el. zariadeniami sú dva žeriavy na pásovom podvozku RDK 280.1 na prepravu kamenných blokov jeden v lome a druhý pri spracovaní kameňa v dielňach. V sledovanom období nedošlo v danej oblasti k závažnému pracovnému úrazu na VTZ. Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode nedošlo k havárii na vyhradenom technickom zariadení elektrickom. Pri elektrickom zariadení neboli registrované úrazy elektrickým prúdom. Prijatím opatrení v roku 2009 a 2010 nedošlo k opakovanému k strhnutiu vodičov vzdušnej linky 22 kV zdvihnutou korbou idúceho nákladného motorového vozidla na štrkovisku v Batizovciach.

O prevádzku el. zariadení sa staralo 68 elektrotechnikov. Všetci elektrotechnici spĺňajú podmienky vyhl. SÚBP a SBÚ č. 51/1978 Zb.

4.2.2.4. Úprava

a) Stavebný kameň

Vyťažený stavebný kameň sa v lomoch upravuje drvením a triedením suchou cestou na požadované frakcie. Na lokalite Štrkopiesky Batizovce, s.r.o. Batizovce, Agrostav, stavebno-obchodné družstvo Poprad a ŠTRKOTREND, s.r.o. Stará Ľubovňa sa upravujú vyťažené štrky mokrou cestou na požadované frakcie.

V organizácii KSR – Kameňolomy SR, s. r. o. Zvolen sa prevádzkuje bez problémov nová úpravárenská linka drveného kameniva pozostávajúca z primárneho drviča NORDBERG LT – 105 s odhliňovacím zariadením, triediča MASTER FLO XS 63 III, vibračného triediča a podávača TORNÁDO, odrazového drviča SBM 12 – 10-4 EX, triedičov MASTER FLO CS 128 a 108, vibračného triediča a podávača TORNÁDO a kuželového drviča METSO GP 200 s/n a samozrejme z pásových dopravníkov v počte 18 ks.

b) Vápenec

V roku 2011 bola odťažba vápenca v lome Gombasek a jej následná úprava zabezpečená priamo z rozvalu suchou cestou pomocou mobilnej linky a jednotlivé frakcie boli priamo expedované z lomu automobilovou dopravou. Na odťažbu nebol využívaný gravitačný spôsob vybudovaným sýpnym komínom aj z dôvodu zvýšenia vlhkosti dopravovaného materiálu, zmeny frakcie omieľaním v komíne a znečistením.

V lomoch Margecany, Olcava a Tisovec sa vyťažená surovina upravuje drvením a triedením suchou cestou na požadované frakcie. V organizácii CALMIT Vápenka, s.r.o. závod Margecany sa navyše vyrába mletý vápenec pre poľnohospodárske účely. Cevamit - nevýbušnú zmes na rozpojovanie tuhých sústav vyrábajú v organizácii CALMIT Vápenka, s.r.o. Margecany.

c) Ostatné nerasty

Vyťažené bloky travertínu v organizácii EURO KAMENĚ, s.r.o. Spišské Podhradie sa spracovávajú rezaním a leštením na dekoračné výrobky, prípadne ručným opracovaním pre drobných odberateľov. V organizácii FO Juraj Mikloš Smižany sa pieskovec v malom množstve opracováva ručne.

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce sa vykonávala ťažba pieskov z odkaliska bez ďalšej úpravy.

4.2.4.1 Vrtý (geologický prieskum, inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum)

Geologicko-prieskumné vrtý, hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum ako aj špeciálne vrtné práce v roku 2011 v úradnom obvode vykonávali tieto organizácie:

- POLYGEO, s.r.o. Lučenec odvrátili 7 inžiniersko-geologických vrtov o celkovej dĺžke 42 m,
- Uranpres, s.r.o. Spišská Nová Ves – v rámci vyhľadávacieho ložiskového prieskumu (Novoveská Huta) 2 vrtý – 1 vrt o hĺbke 610,7 m a 1 vrt o hĺbke 701,1 m, v rámci vyhľadávacieho geologického prieskumu (Kluknava) odvrátili 4 vrtý, každý do hĺbky 50 m celkovo 200 m a v obci Údol odvrátili 3 hydrogeologické vrtý, každý do hĺbky 95 m celkovo 285 m,
- Ludovika Energy, s.r.o. Banská Bystrica - v rámci ložiskového geologického prieskumu odvrátili v prieskumnom území Spišská Nová Ves 1317,8 m vrtov,
- VSK MINING, s.r.o. Košice odvrátili v rámci prípravy dobývania v DP Gemerská Poloma podzemných vrtý o celkovej dĺžke 1767 m,
- GEO-TECHNIC-Consulting spol. s r.o. Bratislava – v rámci vyhľadávacieho a podrobného ložiskového prieskumu odvrátili v k. ú. Rožňava 6 vrtov o celkovej hĺbke 1702,9 m a hydrogeologický vrt v Smižanoch o hĺbke 40 m.

4.2.3 Výbušniny

V roku 2011 vydal tunajší úrad 7 trvalých povolení na odber výbušnín, 1 jednorazové povolenie a 3 jednorazové povolenia na odber výbušných predmetov triedy IV. na ohňostrojnú prácu.

Na trhacie práce malého rozsahu bolo vydaných 10 dlhodobých povolení trhacích prác (pri povoľovaní BČ, ČVBS alebo samostatne).

Na trhacie práce veľkého rozsahu bolo vydaných 6 povolení, z toho 3 pri banskej činnosti, 1 pri činnosti vykonávanej banským spôsobom a 2 pri ostatnej činnosti. Jedno povolenie trhacích prác veľkého rozsahu bolo vydané na búranie továrenského komína. Na základe vyššie uvedených povolení trhacích prác veľkého rozsahu bolo vykonaných celkovo 106 odstrelov.

K 31.12.2011 evidujeme v úradnej evidencii 32 skladov výbušnín, z toho 17 skladov pod povrchom s kapacitou uskladňovaných výbušnín: 163 900 kg trhavín, 453 000 ks rozbušiek a 557 000 m bleskovice a 15 skladov výbušnín na povrchu s kapacitou uskladňovaných výbušnín: 128 208 kg trhavín, 221 550 ks rozbušiek a 112 000 m bleskovice.

V roku 2011 bola vydaná 1 zmena užívacieho povolenia skladu výbušnín na povrchu.

Všetky sklady výbušnín na povrchu sú zabezpečené proti odcudzeniu výbušnín elektronickou zabezpečovacou signalizáciou.

Inšpektori úradu v roku 2011 vykonali celkovo 33 inšpekčných kontrol zameraných na výrobu výbušnín, vykonávanie trhacích prác a uskladňovanie výbušnín. Za zistené porušenia bezpečnostných predpisov v oblasti predaja pyrotechnických výrobkov boli uložené celkovo 3 blokové pokuty v celkovej výške 90,- €.

V roku 2011 bolo pri trhacích prácach celkovo použitých 868 052,55 kg trhavín, 212 377 ks roznecovadiel a 21 968 m bleskovice a pri ohňostrojných prácach 25 ks pyrotechnických výrobkov triedy IV.

V úradnom obvode tunajšieho úradu pôsobili 2 organizácie poverené HBÚ na výučbu strelmajstrov – Mária Krajňáková – INŠTITÚT VZDELÁVANIA a PYRODYN spiš s.r.o.) a 2 organizácie poverené HBÚ na výučbu technických vedúcich odstrelov a odpaľovačov ohňostrojov (ZO Slovenská banícka spoločnosť pri OBÚ v Spišskej Novej Vsi a PYRODYN spiš s.r.o.). V uplynulom roku boli vo vyššie uvedených organizáciách celkovo vyškolených 15 strelmajstrov, 6 technických vedúcich odstrelov a 7 odpaľovačov ohňostrojov.

V roku 2011 sa ešte uskutočnilo preskúšanie strelmajstrov podľa „Skúšobného poriadku č. 667-1000/2010 z 1. júla 2010 pre skúšky uchádzačov o oprávnenie strelmajstra a technického vedúceho odstrelov a pre skúšky držiteľov oprávnení strelmajstra, technického vedúceho odstrelov, odpaľovača ohňostrojov a pyrotechnika“. Celkovo bolo na tunajšom úrade preskúšaných 10 strelmajstrov.

V uplynulom roku sme v úradnom obvode tunajšieho úradu nezaznamenali pracovný úraz v súvislosti s používaním výbušnín a výbušných predmetov a nebolo tiež nahlásené odcudzenie výbušnín.

4.2.4 Sprístupnené podzemné priestory

V obvode pôsobnosti úradu je sprístupnených 6 jaskýň a to Belianska, Dobšinská ľadová, Ochtinská, Gombasecká jaskyňa a jaskyňa Domica. Pri obci Krásnohorské Podhradie je pre verejnosť sprístupnená Krásnohorská jaskyňa v limitovanom režime. Túto jaskyňu prevádzkuje fyzická osoba. Ostatné jaskyne sú prevádzkované a udržiavané Štátnou ochranou prírody SR Správou slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš. Všetky jaskyne Národného parku Slovenský kras a Dobšinská ľadová jaskyňa sú začlenené do svetového dedičstva. Sprístupnené jaskyne poskytujú možnosť liečenia respiračných chorôb. Belianska jaskyňa je využívaná na liečbu dýchacích ciest počas celoročného obdobia.

4.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

Osobitné zásahy do zemskej kôry sa v úradnom obvode nevykonávali.

4.2.6 Ostatné činnosti vykonávané bankským spôsobom

V roku 2011, okrem prác na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, inžiniersko – geologického prieskumu, ložiskového prieskumu, hydrogeologického prieskumu a vŕtania hydrogeologických vrtov ktoré sú popísané v osobitných kapitolách, sa iná činnosť vykonávaná bankským spôsobom neprevádzkovala.

4.2.7 Vyhradené technické zariadenia

1) Inštalované vyhradené technické zariadenia

a) TLAKOVÉ

Tlakové nádoby sú v organizáciách dozorovaných OBÚ Spišská Nová Ves v celkovom počte 212 ks. Najvyšší prevádzkový tlak v tlakových nádobách nepresahuje 2,5 MPa. Nainštalované sú stredotlakové kotly v celkovom počte 5 ks. Konštrukčný tlak stredotlakových kotlov nepresahuje 1,6 MPa.

b) ZDVÍHACIE

V úradnom obvode je v prevádzke celkom 83 zdvíhacích zariadení z toho:

75	žeriavov,
8	výťahov,
5	pohyblivých pracovných plošín
2	RP 3

c) PLYNOVÉ

Plynových zariadení podľa § 3 ods. 8 vyhl. SÚBP a SBÚ č. 26/1979 Zb. v znení vyhl. SÚBP a SBÚ č. 488/1990 Zb. pracuje v obvode celkom 213. Decentralizáciou boli odstavené 3 stredotlakové kotly v organizácii SMZ, a.s. Jelšava do studenej zálohy. Centrálna kotolňa bola proti zamŕznutiu ohrievaná plynovým zariadením.

4.2.7.1. Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach

V roku 2011 boli vydané oprávnenie fyzickým a právnickým osobám takto:

SABAR, s. r.o. Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce

na vykonávanie činnosti:

na vyhradených *tlakových* zariadeniach v rozsahu opráv stabilných tlakových nádob bez zásahu do tlakových celkov a vykonávanie revízií a skúšok týchto zariadení,

na vyhradených *zdvíhacích* zariadeniach v rozsahu opráv žeriavov bez zásahu do nosných častí a vykonávanie revízií a skúšok týchto zariadení,

na vyhradených *elektrických* zariadeniach v rozsahu montáže, opráv, revízií a skúšok elektrických zariadení stupňa E1 bez obmedzenia napätia vrátane bleskozvodov a stupňa E4 objektov skupiny C 3, 6 – ostatné objekty v podzemí, ostatné objekty na povrchu pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy.

Ing. Pavol SLEBODNÍK, Záhradná 28, 053 13 Letanovce

na vykonávanie činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu pre montáž, opravy a revízie a skúšky týchto zariadení v rozsahu podľa stupňa E1 bez obmedzenia napätia vrátane bleskozvodov a skupiny C3 – ostatné objekty v podzemí, skupiny C5 – objekty určené na prieskum a ťažbu ropy a horľavého zemného plynu, uskladňovanie plynov alebo kvapalín v podzemných priestoroch a prírodných horninových štruktúrach a C6 – ostatné objekty na povrchu pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy.

Vladimír MINĎÁŠ, Ľ. Podjavorinskej 746/8, 050 01 Revúca

na vykonávanie činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu pre revízie a skúšky týchto zariadení v rozsahu podľa stupňa E1 bez obmedzenia napätia vrátane bleskozvodov a skupiny C3 – ostatné objekty v podzemí a C6 – ostatné objekty na povrchu pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy.

MADI'S, s.r.o. Hraničná 3706/53, 058 01 Poprad

na vykonávanie činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu montáže, opráv, revízií a skúšok elektrických zariadení stupňa E3 bleskozvody a stupňa E4 elektrické stroje, prístroje a rozvádzače s obmedzením napätia do 52 kV objektov skupiny C 5 – objekty určené na prieskum a ťažbu ropy a horľavého zemného plynu, alebo uskladňovanie plynov alebo kvapalín v podzemných priestoroch a prírodných horninových štruktúrach pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy podľa § 8a ods. 6 písm. a) cit. zákona a § 2 písm. a) a b) vyhlášky SÚBP a SBÚ č. 25/1979 Zb., ktorou sa určujú vyhradené elektrické zariadenia a ustanovujú niektoré podmienky na zaistenie ich bezpečnosti v znení vyhlášky SÚBP a SBÚ č. 487/1990 Zb.

4.2.7.2. Osvedčenia revíznym technikom vyhradených technických zariadeniach

1. V roku 2011 neboli vydané osvedčenia revíznemu technikovi vyhradených technických zariadení.
2. V sledovanom období neboli zistené žiadne dôvody, na základe ktorých by bolo potrebné odňať osvedčenie revízneho technika alebo oprávnenia fyzickej alebo právnickej osobe.

Počet revíznych technikov:

pre tlakové zariadenia	20
pre zdvíhacie zariadenia	18
pre elektrické zariadenia	20
pre plynové zariadenia	14

Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode nedošlo k havárii na vyhradených technických zariadeniach.

4.2.7.3. Prehľad významnejších VTZ

Tabuľka prevádzkovaných stredotlakových kotlov

Druh zariadenia	organizácie				
	SLOVMA G Lubeník	SMZ Jelšava	spolu		
Kotol 4. triedy	1	1	2		

Kotol 3. triedy	1	2 nepoužíva jú sa	3		
Spolu	2	3	5		

Tabuľka počtu plynových zariadení v jednotlivých organizáciách:

Druh zariadenia	organizácie						spolu
	SLOVM AG Lubeník	SABAR Markušov ce	SMZ Jelšava	Východ oslovens ké kameňol omy N. Huta	EURO KAME Ň, s.r.o. Spišské Podhrad ie		
RP	1		3				4
ŠP	6		5				11
Kotly	2	10	20	3	3		38
RS, DRS, R	3	6	21	1	3		34
Filtr. a ohrev. stan			1				1
Plynovody	3	1	11	2	3		20
Plničky plynu			1				1
Sušenie mat.		1					1
Žiariče			61		11		72
Ohrev vzduchu			11	6	3		20
Ohrev vody				2			2
Ohrev bandáži			1				1
Gamatky			2	1	3		6
Spolu	15	18	137	15	26		211

Transformátory vo vstupných trafostanicách

Pre podzemie hlbinných baní			
Počet Ks	Príkonn kVA	Prevod kV	Spolu KVA
4	25 000	110/6	100 000
4	10 000	22/6	40 000
1	4 000	22/6	4 000
2	2 500	22/6	5 000
1	1 000	22/6	1 000
34	1 000	22/0,4	34 000

1	1 000	6/0,4	1 000
1	630	6/0,4	630
1	500	22/0,4	500
2	400	22/6	800
1	400	22/0,4	400
31	400	6/0,4	12 400
1	320	6/0,4	320
1	193		193
10	160	22/0,4	1 600
Σ 97	-	-	Σ 201 843
Pre povrchové prevádzky			
1	1 250	22/0,4	1 250
5	1 000	22/0,4	5 000
8	630	22/0,4	5 040
5	400	22/0,4	2 000
	315	22/6	
5	250	22/0,4	1 250
3	160	22/0,4	480
3	100	22/0,4	300
	30	22/0,4	
31	-	-	13 320
Spolu			
128	-	-	215 163

4.3 Banská záchranná služba

Podľa § 7 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov je organizácia vykonávajúca bankú činnosť povinná zabezpečiť bankú záchrannú službu, ak vykonáva práce v podzemí a v prípadoch určených Hlavným bankým úradom. Hlavný banký úrad je oprávnený, vzhľadom na povahu prác a ich rizikovosť nariadiť, aby organizácia pri činnosti vykonávanej bankým spôsobom zabezpečila bankú záchrannú službu. V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi nenastali prípady, aby banká záchranná služba bola nariadená Hlavným bankým úradom. Pri banskej činnosti v podzemí zabezpečujú organizácie SMZ, a.s. Jelšava, Slovmag, a.s. Lubeník bankú záchrannú službu prostredníctvom vlastnej závodnej banskej záchrannej stanice. V organizácii Siderit, s.r.o. Nižná Slaná bola ZBZS nefunkčná. V ostatných prípadoch bola zabezpečená banká záchranná služba na základe zmlúv. V organizáciách Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa, Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou, Sabar, s.r.o. Markušovce, Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská

Nová Ves a VSK, a.s. Novoveská Huta majú banskú záchrannú službu zabezpečenú na základe zmluvy s Hlavnou banskou záchrannou stanicou Prievidza.

5 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Dobývanie ložísk nerastných surovín sa vykonáva podzemným, povrchovým alebo kombinovaným spôsobom s použitím najvhodnejších dobývacích metód. Najdôležitejšími faktormi, ktoré podmieňujú výber dobývacej metódy sú geologické a bansko-technické podmienky ložísk nerastných surovín a ich vplyv na životné prostredie, prírodu a krajinu nachádzajúcu sa bezprostredne v okolí ložiska. Preto už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom obvodné banské úrady usmerňujú organizácie tak, aby dobývacie metódy navrhovali s prihliadnutím na tieto skutočnosti pri súčasnom zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a racionálneho využívania ložísk nerastných surovín. Na kvalitu životného prostredia nemá vplyv len dobývanie ložísk nerastných surovín. Technologický proces úpravy a zušľacht'ovania vydobytého nerastu prináša so sebou vznik ďalších ekologických záťaží na životné prostredie. Táto činnosť je charakterizovaná vznikom odvalov, výsypiek a odkalísk, ktoré sú príčinou zmien v konfigurácii krajiny, s dopadom na flóru a faunu v oblasti.

V poslednom období sme svedkami postupného útlmu banskej činnosti z dôvodov nárastu cien vstupov do procesu banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a v neposlednej miere aj následkov hospodárskej krízy na Slovensku a vo svete. Následkom tejto nepriaznivej ekonomickej a hospodárskej situácie je postupná likvidácia či už podzemných alebo povrchových banských prevádzok ako to bolo aj v organizácii Siderit, s.r.o. Nižná Slaná, v ktorej bol vyhlásený konkurz a dňom 01.12.2008 bol v organizácii menovaný správca konkurznej podstaty. Ak nebudeme brať do úvahy nepriaznivý dopad týchto skutočností na sociálnu situáciu zamestnancov v týchto organizáciách, je jedným z priaznivých ukazovateľov viditeľné zlepšenie kvality životného prostredia v okolí bývalých banských organizácií. Prísnejšie kritéria posudzovania vplyvov na životné prostredie pri povoľovaní banskej alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom sú jednou z ciest pre dosiahnutie efektu dostatočného zabezpečenia jeho ochrany fyzickými a právnickými osobami už v tomto štádiu.

5.1 Územné plánovanie

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi spracovával a vyhodnocoval informácie o možnom zasahovaní plánovaných stavieb a zariadení do určených chránených ložiskových území. Na základe vyžiadaní orgánov príslušných na povoľovanie stavieb a zariadení, Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi vydával záväzné stanoviská podľa § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov k vydaniu stavebných povolení pre stavby a zariadenia nesúvisiace s dobývaním výhradných ložísk v chránených ložiskových územiach. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi vydával svoje stanovisko aj k prerokúvaniu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v katastrálnych územiach obcí a k návrhom územných plánov obcí a miest.

V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi bolo k 31.12.2011 v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov evidovaných 92 výhradných ložísk. Ich ochrana proti

znemožneniu alebo sťaženiu dobývania je zabezpečená určením dobývacích priestorov v počte 59 a chránených ložiskových území v počte 92.

V evidencii úradu je taktiež 78 ložísk nevyhradených nerastov. Na 25 ložiskách nevyhradených nerastov bola povolená činnosť vykonávaná bankým spôsobom.

5.2 Odvaly, výsyvky a odkaliská

Evidencia odvalov, výsypiek a odkalísk v úradnom obvode Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi je uvedená v prílohách č. 47 a č. 48.

Za zmienku stojí organizácia Rudohorská investičná spoločnosť, s.r.o. Spišská Nová Ves ktorá sa zaoberá dobývaním a úpravou komplexných barytových rúd z výhradného ložiska Rudňany v osobitnom dobývacom priestore Poráč I.

Pre potreby zakladania vyrúbaných priestorov v podzemí sa vykonávala ťažba odvalov v organizácii SMZ, a.s. Jelšava.

5.3 Znovuzúžitkovanie plôch

V priebehu roka 2011 organizácia Ipeľské tehelne a.s. Lučenec vykonávala rekultiváciu v dobývacom priestore „Behynce“ podľa projektu vypracovaného Výskumným ústavom pôdozvedectva a ochrany pôdy Banská Bystrica “Bilancia skrývky humusového horizontu a projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy na ťažbu „Behynce – ložisko tehliarenskej suroviny“. Organizácia plánuje ukončiť rekultiváciu v roku 2015.

Organizácia SLOVMAG, a.s. Lubeník vykonávala v dobývacom priestore „Lubeník I“ technickú rekultiváciu zavázaním priestoru dolomitickými štrkami a pieskami v rozsahu 8,05 ha.

Organizácia Štrkopiesky Batizovce, s.r.o. Batizovce v roku 2011 začala vykonávať technickú rekultiváciu v dobývacom priestore „Batizovce I“ a pokračovala vo vykonávaní technickej a biologickej rekultivácii v južnej časti ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov Batizovce II. podľa vypracovaného projektu. V rámci prvej etapy bola technicky a biologicky zre kultivovaná plocha o výmere 5,9914 ha. V rámci ďalších dvoch etáp bola rekultivácia zameraná na zošíkmenie záverných stien v pomere 1:2 na severnej, západnej a východnej časti vydobytého priestoru.

Organizácia Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou zre kultivovala v dobývacom priestore „Plaveč“ plochu o výmere 0,2 ha.

Fyzická osoba Ing. J. Babej - GAS v roku 2011 pokračovala v rekultivácii na ložisku nevyhradeného nerastu štrkopieskov Levoča - Baláš I. Celková zre kultivovaná plocha tvorí 0,83 ha.

5.4 Ochrana povrchu

5.4.1. Ochrana povrchu pred účinkami hlbinej banskej činnosti

Ochrana povrchu pred nepriaznivými účinkami hlbinného dobývania výhradných ložísk je jednou z prioritných otázok obvodných banských úradov a býva riešená už v štádiu povoľovania banskej činnosti. Organizácie sú prostredníctvom poskytovaných konzultácií usmerňované už pri spracovávaní plánov otvárania, prípravy a dobývania, aké dobývacie metódy sú najvýhodnejšie z hľadiska minimalizácie vplyvov banskej činnosti na zemský povrch. V prípade uloženia ložiska blízko pod povrchom, kde je možné s určitou očakávať prejavy banskej činnosti, je ochrana chránených objektov a zariadení riešená vypočítaním parametrov ponechaných ochranných pilierov. Ak je ložisko nerastov uložené v strmšej polohe, je ochrana povrchu riešená používaním dobývacích metód so zakladaním vyrúbaného priestoru.

Za zmienku stojí organizácia SMZ, a.s. Jelšava, ktorá dobývaciu metódu so zakladaním vyrúbaného priestoru využíva aj naďalej. Nahromadený materiál na odvaloch tak znovu nachádza cestu do podzemia.

5.4.2. Ochrana povrchu pri povrchovom dobývaní

Pri povrchovom dobývaní ložísk ide v každom prípade o zásadný zásah do konfigurácie okolitej prírody a krajiny. Preto už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom je kladený dôraz na príslušné kritéria ochrany prírody a krajiny. Tieto požiadavky sú uplatňované už pri určovaní dobývacieho priestoru, ale najmä pri samotnom povoľovaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom. Tu sa majú možnosť vyjadriť účastníci konania ako i dotknuté orgány štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny. Predmetná dokumentácia, t.j. plán otvárania, prípravy a dobývania, plán zabezpečenia alebo plán likvidácie, musí riešiť okrem racionálneho a bezpečného využívania ložiska nerastu aj ochranu životného prostredia a tiež následné využívanie rekultivovaných plôch.

5.5 Úložiská odpadov z ťažobného priemyslu

S cieľom obmedzenia negatívneho vplyvu odpadov z ťažobného priemyslu na životné prostredie a zdravie ľudí a zamedzenia vzniku závažných havárií pri nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu bolo v úradnom obvode Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi k 31.12.2011 v zmysle zákona č. 514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2008 Z.z.“) kategorizovaných 35 úložísk ťažobných odpadov. Z týchto úložísk bolo za účelom diferenciacie povinnosti prevádzkovateľov s ohľadom na riziko, ktoré úložiská predstavujú 32 zaradených do kategórie B a 3 úložiská do kategórie A.

Na úložiskách kategórie A a B sa nachádza ťažobný odpad, ktorý vznikol pri vykonávaní banskej činnosti a ktorý je inertný, takže neobsahuje nebezpečné látky vrátane ťažkých kovov a spravidla nepredstavuje vážnejšie ohrozenie životného prostredia a zdravia ľudí, okrem

úložisk kategórie A, kde potenciálne riziko zosuvu alebo pretrhnutia hrádze v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok, zlyhania alebo nesprávneho prevádzkovania úložiska by mohlo viesť k vzniku závažnej havárie.

Prevádzkovateľmi úložisk kategórie A sú organizácie Slovenské magnezitové závody, akciová spoločnosť, Jelšava - odkalisko Jelšava, organizácia SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná – odkalisko Nižná Slaná a organizácia Rudohorská investičná spoločnosť, s.r.o. Spišská Nová Ves – odkalisko Markušovce.

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, ako prvostupňový orgán na výkon štátnej správy podľa zákona č. 514/2008 Z.z. vykonával v roku 2011 štátny dozor nad plnením požiadaviek a povinnosti prevádzkovateľov úložisk ťažobných odpadov ustanovených zákonom č. 514/2008 Z.z. a rozhodnutiami vydanými na jeho základe. Pri vykonávaní štátneho dozoru spolupracoval s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, sekciou geológie a prírodných zdrojov, odborom environmentálnej geológie a v súčinnosti vykonával účelové kontroly na úložiskách ťažobných odpadov kategórie A zamerané na prevenciu závažných prevádzkových nehôd a dodržiavanie povinnosti podľa § 6 a § 29 zákona č. 514/2008 Z.z. Z vykonaných kontrol boli napísané zápisnice a vydané 2 záväzne príkazy na odstránenie zistených nedostatkov. Zistené nedostatky boli v stanovených termínoch odstránené.

Jednou zo základných požiadaviek na zabezpečenie správneho fungovania prevádzky úložiska ťažobného odpadu je dôsledne vykonávanie pravidelných kontrol a monitoringu úložiska so zameraním na stabilitu úložiska a jeho vplyv na okolie. Z výsledkov súhrnných ročných správ o monitoringu a kontrol zaslaných podľa § 10 ods. 6 písm. g) zákona č. 514/2008 Z.z. vyplýva, že v roku 2011 neboli na úložiskách ťažobných odpadov kategórie A prekročené stanovené limitné hodnoty, s výnimkou odkaliska Markušovce a to pri meraní chemického zloženia vôd presakujúcich z odkaliska Markušovce, kde v 4. štvrtroku 2011 namerané množstvo pre nerozpustné latky prekročilo stanovený limit o 7 mg/l. a pri meraní chemického zloženia podzemnej vody, kde bolo zistené prekročenie limitnej hodnoty pre Sb o 0,009 mg/l.

V roku 2011 neboli na Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi podľa § 10 ods. 6 písm. c) a písm. d) zákona č. 514/2008 Z.z. v súvislosti s ukladaním odpadov z ťažobného priemyslu nahlásené udalosti ktoré by mohli ovplyvniť stabilitu úložiska, alebo závažne negatívne environmentálne vplyvy, ktoré sa zistili monitoringom alebo kontrolou podľa § 10 ods.6 písm. a) zákona č. 514/2008 Z.z.